

Porod a právo

**Právní příručka pro
porodní asistentky
a porodnice**

Anna Štefanidesová

LIGA LIDSKÝCH PRÁV

Porod a právo

Právní příručka pro porodní asistentky a porodnice

Liga lidských práv | 2021

Autorky

Anna Štefanidesová, Zuzana Candigliota, Sandra Pašková

Grafika a sazba

Dan Petrucha — www.ngo-grafika.cz

Na titulní straně ilustrační foto s licencí Creative Commons.

ISBN 978-80-87414-31-6

Příručka vznikla v rámci projektu **Rozvoj kontinuální péče v porodnictví** (GE200030). Projekt byl realizován za finanční podpory **Úřadu vlády České republiky**. Děkujeme.

Přehled použitých právních předpisů

Listina základních práv a svobod

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Sdělení č.209/1992 Sb., Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a Protokolů na tuto Úmluvu navazujících

Úmluva o biomedicině

Sdělení 96/2001 Sb., Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Úmluvy na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny: Úmluva o lidských právech a biomedicině

Zákon o zdravotních službách

Zákon č. 321/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů

Občanský zákoník

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o veřejném zdravotním pojištění

Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění znění pozdějších předpisů

Zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)

Zákon č. 90/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o kontrole (kontrolní řád)

Zákon č. 255/2012 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Správní řád

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákoník práce

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení

Vyhláška č. 92/2012 Sb., vyhláška o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče

Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Vyhláška č. 255/2012 Sb., vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků

Obsah

Úvod	5
I. Oprávnění k poskytování zdravotních služeb	6
II. Kontrola od krajského úřadu	15
III. Vedení zdravotnické dokumentace a povinnost zachovávat mlčenlivost	20
IV. Informovaný souhlas a nesouhlas a porodní přání.....	26
V. Doprovod k porodu bez smluvního vztahu s porodnicí.....	30
VI. Smluvní vztah s klientkou	33
VII. Druhy smluvních vztahů mezi porodnicí a komunitní porodní asistentkou	36
Bonusové kapitoly	42
Přehled významných soudních rozhodnutí	42
Jaká lidská práva jsou ve hře, když se bavíme o porodu	45
Vzorové dokumenty	49
Smlouva o spolupráci.....	49
Dohoda o pracovní činnosti.....	52
Dohoda o provedení práce.....	53

Tato příručka přináší právní přehled zejména pro komunitní porodní asistentky, ale také lékaře a lékařky a další zdravotníky pracující v oblasti porodnictví. Příručka se zabývá nejen lidskými právy v porodnictví, ale také správním právem, se kterým se komunitní porodní asistentky setkávají, a občansko-právními vztahy.

Lidským právům v porodnictví se v Lize lidských práv věnujeme již více než 10 let. Zároveň dlouhodobě spolupracujeme s Uníí porodních asistentek, díky čemuž máme přehled o právní situaci týkající se jejich profese a o problémech, se kterými se komunitní porodní asistentky v praxi potýkají.

Kontinuální péče porodní asistentky je nejhodnější péčí pro nízkorizikové těhotné ženy. V České republice se zatím tento model ale příliš nevyskytuje. Prvním krokem k tomu, aby této péče mohlo využívat více žen, je spolupráce komunitních porodních asistentek s porodnicemi, do kterých mohou doprovázet své klientky k porodu.

První dvě kapitoly příručky jsou určeny především komunitním porodním asistentkám. Dozví se v nich, jak požádat o oprávnění k poskytování zdravotních služeb, co vše k tomu potřebují a jak postupovat v případě, že k nim přijde kontrola z krajského úřadu.

Další kapitoly se týkají povinností poskytovatelů zdravotních služeb, a to zejména vedení zdravotnické dokumentace, povinnosti zachovávat mlčenlivost, povinnosti získat od pacienta informovaný souhlas a další. Tyto kapitoly jsou určeny i lékařům a dalším zdravotníkům.

Dále se komunitní porodní asistentky dozví něco o tom, v jakém právním postavení jsou, pokud doprovází klientku k porodu, aniž by měly smluvní vztah s porodnicí. Poslední kapitolou určenou komunitním porodním asistentkám je kapitola zabývající se smluvním vztahem mezi porodní asistentkou a její klientkou.

V poslední kapitole se dozvíte, jaké druhy smluvních vztahů může komunitní porodní asistentka s porodnicí uzavřít a jaké jsou mezi nimi rozdíly.

V příručce také najdete dvě bonusové kapitoly, přičemž jedna se zabývá lidskými právy a druhá přehledem významných soudních rozhodnutí k informovanému souhlasu a negativnímu reversu. Některé případy zmíněné v této bonusové kapitole jsme právně zastupovali jako Liga lidských práv.

Závěrem v příručce naleznete také vzory smluv, které lze využít pro navázání spolupráce mezi porodnicemi a porodními asistentkami.

I. Oprávnění k poskytování zdravotních služeb

Pokud chcete poskytovat zdravotní služby jako samostatná porodní asistentka mimo zaměstnanecký poměr v nemocnici, budete potřebovat oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

Před podáním žádosti se musíte rozhodnout, jaký typ pracoviště chcete provozovat. Dále se musíte rozhodnout, jestli budete chtít oprávnění k poskytování zdravotních služeb získat jako fyzická osoba nebo jako právnická osoba (například si můžete založit společnost s ručením omezeným). V následujícím textu se dozvíte, co musíte splnit pro získání oprávnění a jak postupovat.

TYPY PRACOVIŠŤ PORODNÍCH ASISTENTEK

Pro získání oprávnění k poskytování zdravotních služeb se nejprve musíte rozhodnout, v jakém rozsahu a v rámci jakého pracoviště chcete zdravotní služby poskytovat.

Jako porodní asistentka máte tři možnosti, jaké pracoviště pro poskytování péče si zřídíte:

1. Kontaktní pracoviště ošetrovatelské péče v gynekologii a porodní asistenci

Kontaktní pracoviště pro domácí péči¹ si zřídíte, pokud budete poskytovat zdravotní služby ve vlastním sociálním prostředí klientek. Jinými slovy, v kontaktním místě, což může být i vaše domácnost, máte své zázemí (například kartotéku pro vedení

¹ Unie porodních asistentek. *Byt stále v pohybu – přenosná kancelář porodní asistentky aneb požadavky na minimální technické a věcné vybavení kontaktního pracoviště*. Dostupné online: <https://www.unipa.cz/byt-stale-v-pohybu-prenosna-kancelar-porodni-asistentky-aneb-pozadavky-na-minimalni-technicke-a-vecne-vybaveni-kontaktneho-pracoviste/>

zdravotnické dokumentace, pokud ji nevedete pouze elektro-nicky). Na kontaktním pracovišti se ale neposkytuje žádná péče – poskytujete pouze domácí péči ve vlastním sociálním prostředí rodičky a potřebné vybavení si nosíte sebou.

Pokud je kontaktní pracoviště v nemovitosti, kterou vlastníte, bude k žádosti o oprávnění k poskytování zdravotních služeb stačit výpis z katastru nemovitostí. V jiném případě musíte doložit nájemní smlouvu s vlastníkem nemovitosti. Nájemní smlouva by měla obsahovat i účel, ke kterému hodláte nemovitost využívat. Požadavky na vybavení kontaktního pracoviště pro porodní asistenci naleznete v [příloze č. 10 vyhlášky č. 92/2012 Sb.](#) (vyhláška o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče).

V případě vydávání oprávnění k poskytování zdravotních služeb pro kontaktní pracoviště dochází ze strany krajských úřadů k omezování tohoto oprávnění (např. vyjma fyziologického porodu a jiné), jejichž cílem je odradit porodní asistentky od poskytování péče při porodu v domácím prostředí. Takovéto omezení může být důvodem pro odvolání (podrobnosti k odvolání naleznete dále v textu).

Zákon nijak nebrání tomu, abyste poskytovala v rámci domácí péče veškeré zdravotní služby, ke kterým máte kompetence, tedy včetně vedení porodu a ošetření a vyšetření novorozence po porodu. Veškeré kompetence porodních asistentek jsou vyjmenovány v [§ 5 vyhlášky č. 55/2011 Sb.](#) o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

Krajské úřady a Ministerstvo zdravotnictví na to ale mají jiný právní názor a snaží se této péči bránit (několika porodním asistentkám byly uloženy pokuty a v současné době probíhá několik soudních řízení). Legalitou poskytování zdravotních služeb při domácím porodu se zabývá například [tento článek](#)², s jehož právními závěry souhlasíme. Pro více informací také doporučujeme dvě stanoviska Unie porodních asistentek: [stanovisko k porodům mimo zdravotnická zařízení](#) a [stanovisko k poskytování první pomoci porodní asistentkou při porodu ve vlastním sociálním prostředí rodičky](#).

2. Pracoviště porodní asistentky, kde nejsou vedeny porody

V případě pracoviště, kde nejsou vedeny porody, budete poskytovat ambulantní péči. Jedná se o pracoviště v podobě ambulance podobně jako mají ambulantní gynekologové. Péče se poskytuje přímo zde s jedinou výjimkou – vedení porodu, pro které je potřeba registrace pracoviště, kde se vedou porody.

I zde je potřeba doložit vaše právo užívat nemovitost – buď výpisem z katastru nemovitostí nebo nájemní smlouvou. Vaše pracoviště bude muset být technicky a věcně vybaveno k poskytování zdravotních služeb – co vše musíte mít, najdete v příloze č. 2 vyhlášky č. 92/2012 Sb. (konkrétně [bod 2.11.1](#)).

---

² MACHÁČEK, Jaroslav. *Je poskytování zdravotních služeb při domácím porodu v České republice legální?* Epravo.cz. Dostupné online: <https://www.epravo.cz/top/clanky/je-poskytovani-zdravotnich-sluzeb-pri-domacim-porodu-v-ceske-republice-legalni-111075.html>

Budete také muset zpracovat návrh provozního řádu, který schvaluje rozhodnutím příslušný orgán ochrany veřejného zdraví ([§ 15 odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví](#)). Příslušným orgánem bude krajská hygienická stanice, pod kterou spadá adresa vašeho pracoviště. Formulář pro žádost o schválení provozního řádu (nebo jeho změny) zpravidla naleznete na webových stránkách dané krajské hygienické stanice (např. pro Jihomoravský kraj [zde](#)). Na stránkách krajských hygienických stanic také najdete obecné vzory provozního řádu pro ambulantní zdravotnické zařízení.

3. Pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny porody

V takovém případě se jedná o porodní dům nebo porodní centrum. Stejně jako v předchozích případech budete dokládat právo užívat nemovitost (výpisem z katastru nemovitostí nebo nájemní smlouvou). Na toto pracoviště jsou kladeny nejvyšší nároky z hlediska technického a věcného vybavení – výčet naleznete v příloze č. 2 vyhlášky č. 92/2012 Sb. ([bod 2.11.2](#)). Stejně jako u předchozího pracoviště vám musí příslušný orgán ochrany veřejného zdraví (krajská hygienická stanice podle adresy vašeho pracoviště) schválit návrh provozního řádu.

Toto pracoviště je sice možné formálně zřídit, ale podmínky jsou nejednoznačné a v podstatě nesplnitelné, proto v České republice žádné takové pracoviště (porodní dům) neexistuje. Podrobněji se tímto problémem zabývala Pracovní skupina pro porodnictví ve svém [podnětu](#).

POSTUP K ZÍSKÁNÍ OPRÁVNĚNÍ K POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Prvním krokem, jak jsme již zmínili, je výběr typu pracoviště, které chcete provozovat – kontaktní pracoviště domácí péče, pracoviště, ve kterém nejsou vedeny porody, nebo pracoviště, ve kterém jsou vedeny porody.

Na stránkách krajského úřadu, u kterého budete o oprávnění k poskytování zdravotních služeb žádat, obvykle najdete formulář pro tento typ žádosti. Zákon nestanovuje formu formuláře, je tedy na vás, zdali vyplníte připravený formulář nebo požádáte dopisem, který bude obsahovat všechny náležitosti.

Místně příslušným krajským úřadem bude podle [§ 15 odst. 1 písm. a\) zákona o zdravotních službách](#) ten, v jehož správním obvodu bude zdravotnické zařízení, v němž budou zdravotní služby poskytovány – tj. vaše pracoviště. V případě Prahy je místně příslušným orgánem Magistrát hlavního města Prahy. V případě poskytování domácí péče se při výběru krajského úřadu budete řídit adresou vašeho kontaktního pracoviště.

Náležitosti, které musí žádost obsahovat, jsou vyjmenovány v [§ 18 odst. 1 zákona o zdravotních službách](#). Budete je vyplňovat do formuláře příslušného krajského úřadu. Pokud již máte přidělené identifikační číslo (například vlastníte živnostenské

oprávnění), vyplňte ho ve formuláři žádosti. V opačném případě vám bude přiděleno při získání oprávnění.

Pro porodní asistenci platí, že jde o:

Obor zdravotní péče: *Porodní asistentka*

Druh zdravotní péče: *Ošetrovatelská péče*

Forma zdravotní péče – zde záleží, jaké zřizujete pracoviště:

a) Kontaktní pracoviště: *zdravotní péče poskytovaná ve vlastním sociálním prostředí pacienta, domácí péče – ošetrovatelská*

b) Pracoviště porodní asistentky, kde nejsou vedeny porody: *ambulantní péče*

Pracoviště porodní asistentky, kde jsou vedeny porody záměrně vynecháváme, neboť v současnosti jej není možné prakticky zřídit.

Dále ve formuláři budete uvádět datum, ke kterému chcete začít s poskytováním péče. Budete žádat o oprávnění na dobu neurčitou, nemusíte proto uvádět datum skončení poskytování zdravotních služeb.

K žádosti budete muset předkládat také další dokumenty. Jejich výčet naleznete v [§ 18 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#).

1. Doklad o odborné způsobilosti k poskytování zdravotní péče

Odbornou způsobilost k výkonu povolání porodní asistentky lze podle [§ 6 zákona o nelékařských zdravotnických povoláních](#) získat absolvováním:

- a) nejméně tříletého akreditovaného zdravotnického bakalářského studijního oboru pro přípravu porodních asistentek,
- b) tříletého studia v oboru diplomovaná porodní asistentka na vyšších zdravotnických školách, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 2003/2004,
- c) střední zdravotnické školy v oboru ženská sestra nebo porodní asistentka, pokud bylo studium prvního ročníku zahájeno nejpozději ve školním roce 1996/1997.

Tato odborná způsobilost je jednou ze základních podmínek pro získání oprávnění k poskytování zdravotních služeb a při žádosti ji musíte doložit úředně ověřenou kopií diplomu.

2. Doklad o zdravotní způsobilosti k výkonu povolání

Nesmí být starší než 90 dní ke dni podání žádosti. Jde o lékařský posudek od vašeho praktického lékaře. Formulář má obvykle krajský úřad na svých stránkách ke stažení a praktický lékař ho pouze vyplní. Bývá zpoplatněn.

3. Doklad o bezúhonnosti

Musíte doložit výpis z evidence rejstříku trestů, který také nesmí být starší než 90 dní ke dni podání žádosti. Pokud v žádosti uvedete údaje o rodném příjmení, rodném čísle a místě/okresu narození, může si výpis zajistit sám správný orgán příslušný k vydání oprávnění k poskytování zdravotních služeb.

4. Prohlášení, že netrvá žádná z překážek pro udělení oprávnění

Formulář pro toto prohlášení zpravidla naleznete na stránkách vašeho příslušného krajského úřadu. Jeho prostřednictvím prohlašujete, že u vás netrvá žádná z překážek, kvůli které by vám nebylo možné oprávnění udělit. Výčet překážek naleznete v [§ 17 zákona o zdravotních službách](#).

5. Seznam zdravotnických a jiných odborných pracovníků, kteří budou vykonávat zdravotnické povolání v pracovněprávním nebo obdobném vztahu k žadateli

V případě, že budete pracovat sama, budete uvádět pouze sebe.

6. Prohlášení, že zdravotnické zařízení je pro poskytování zdravotních služeb technicky a věcně vybavené

Technické a věcné vybavení je různé podle toho, jaký si vyberete druh pracoviště (viz výše). Podepsáním prohlášení stvrzujete, že je vaše pracoviště vybaveno v souladu s vyhláškou o požadavcích na minimální technické a věcné vybavení zdravotnických zařízení a kontaktních pracovišť domácí péče.

7. Doklad, z něhož vyplývá oprávnění žadatele užívat prostory k poskytování zdravotních služeb

Jde o již zmiňovaný výpis z katastru nemovitostí nebo nájemní smlouvu, dokládající vaše oprávnění nemovitost k účelu poskytování zdravotních služeb užívat.

8. Rozhodnutí o schválení provozního řádu zdravotnického zařízení

V případě, že zřizujete jiné pracoviště porodní asistentky než kontaktní pracoviště, budete potřebovat i rozhodnutí příslušné krajské hygienické stanice o schválení provozního řádu zdravotnického zařízení.

Nyní máte vyplněný formulář a všechny potřebné dokumenty. Formulář i dokumenty pošlete na příslušný krajský úřad doporučeně, datovou schránkou nebo osobně. Po přijetí vaší žádosti obdržíte informace k platbě správního poplatku, který činí 1000 Kč. Můžete ho uhradit buď převodem nebo hotově přímo na krajském úřadě. Ať už zvolíte jakýkoliv způsob, pro doručení rozhodnutí doporučujeme zvolit zaslání doporučeně poštou nebo do datové schránky, nikoliv osobní vyzvednutí. Usnadní vám to případné odvolání. V praxi se totiž stává, že úředníci na krajském úřadě chtějí podepsat převzetí a zároveň vzdání se práva na odvolání. To znamená, že byste se v případě nezákonného omezení kompetencí nemohla nijak bránit.

Lhůta pro vydání rozhodnutí činí 30 dní, případně až 60 dní v komplikovaných případech (např. pokud je třeba nařídít ústní jednání nebo místní šetření). Obecně však platí lhůta 30 dní podle [§ 71 odst. 3 správního řádu](#).

Po získání oprávnění k poskytování zdravotních služeb máte povinnost sjednat si pojištění. Povinnost poskytovatele zdravotních služeb uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění své odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb, a to v rozsahu, v jakém lze rozumně předpokládat, že by jej mohla taková odpovědnost postihnout, je stanovena ustanovením [§ 45 odst. 2 písm. n\) zákona o zdravotních službách](#); toto pojištění musí trvat po celou dobu poskytování zdravotních služeb. Kopii pojistné smlouvy musíte zaslat příslušnému správnímu orgánu nejpozději do 15 dnů ode dne zahájení poskytování zdravotních služeb.

ODVOLÁNÍ

Jakmile je vám rozhodnutí o udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb doručeno, začíná následující den po doručení běžet lhůta 15 dní pro podání odvolání. Lhůta je procesní, to znamená, že než uběhne, musí být do půlnoci posledního dne podáno odvolání na poště nebo zasláno na úřad prostřednictvím datové schránky.

V odvolání popište, s čím v rozhodnutí nesouhlasíte a proč. Odvolání budete podávat skrz příslušný krajský úřad (ten, který vám vydal rozhodnutí o oprávnění) k Ministerstvu zdravotnictví. Příslušný krajský úřad má 30 dnů na předání spisu odvolacímu orgánu ([§ 88 správního řádu](#)). Po jeho předání má Ministerstvo zdravotnictví lhůtu 30 dní na vyřízení odvolání. Odvolání má v tomto případě odkladný účinek – nemůžete začít poskytovat zdravotní služby, dokud o něm nebude rozhodnuto.

Pokud vám bude odvolání zamítnuto, platí původní rozhodnutí krajského úřadu. V případě, že vám krajský úřad původně vydal oprávnění, které nějakým způsobem omezil, můžete začít poskytovat alespoň ty zdravotní služby, ke kterým vám oprávnění bylo vydáno. Pokud nesouhlasíte se zamítnutím odvolání, můžete podat správní žalobu.

ZALOŽENÍ PRÁVNICKÉ OSOBY

Další možností, jak získat oprávnění k poskytování zdravotních služeb, je založení právnické osoby. I zde existuje více možností, jakou konkrétní vybrat, nejvýhodnější je pro váš druh podnikání ale společnost s ručením omezením. Všechna práva a povinnosti upravuje [občanský zákoník](#) a [zákon o obchodních korporacích](#).

Výhody a nevýhody

Hlavní výhodou podnikání jako právnická osoba je to, že společníci společnosti s ručením omezeným neručí za své závazky celým svým majetkem, ale pouze do výše nesplacených vkladů. To má praktický dopad, pokud by se společnost dostala do úpadku – nehrozí zde exekuce osobního majetku jako u fyzické podnikající osoby. Riziko je tak přeneseno z fyzické osoby na společnost.

Společnosti s ručením omezeným ze zákona vzniká datová schránka, prostřednictvím které pak komunikuje. Orgány veřejné moci mají povinnost zasílat veškeré písemnosti právě do datové schránky. Tato úprava doručování může být jak výhodou, tak nevýhodou, záleží, jaký způsob komunikace preferujete.

Mezi nevýhody naopak patří velká administrativní zátěž. Tu je samozřejmě možné přenést na externí společnost, která bude administrativu zpracovávat místo vás, musíte ale zvážit, jestli se vám to finančně vyplatí.

Jak založit s.r.o.

Pokud společnost zakládáte jako jediný společník, k jejímu založení stačí zakladatelská listina (pokud je společníků víc, musíte sepsat společenskou smlouvu). Tento dokument musí obsahovat: název firmy, adresu sídla společnosti, určení společníků, předmět podnikání, výši základního kapitálu a výši vkladu každého společníka včetně způsobu a lhůty splacení vkladu, jména a bydliště jednatele (jednatelů) společnosti, určení správce vkladu a stanovení výše rezervního fondu a způsobu jeho vytvoření.

Základní kapitál pro společnost s ručením omezením je 1 Kč. Při volbě názvu společnosti myslete na to, že nesmí být klamavý nebo zaměnitelný s názvem jiné společnosti. Ideálně by měl vystihovat vaši činnost. Zároveň musí obsahovat výraz „společnost s ručením omezeným“ nebo zkráceně „spol. s.r.o.“ nebo „s.r.o.“.

Zakladatelský dokument vchází v platnost notářským zápisem a podpisem všech společníků. Vklady neboli základní kapitál se obvykle umísťují na nově vytvořený bankovní účet, případně v hotovosti.

Zakladatelskou listinu nebo společenskou smlouvu sepíšete u notáře, který za vás může i podat návrh na zápis firmy do obchodního rejstříku. Soupis zakladatelské listiny obvykle stojí 4 000 Kč bez DPH. Po založení s. r. o. můžete podat žádost o oprávnění k poskytování zdravotních služeb k příslušnému krajskému úřadu.

ODLIŠNOSTI ZÍSKÁNÍ OPRÁVNĚNÍ K POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB JAKO PRÁVNICKÁ OSOBA

Pokud chcete získat oprávnění k poskytování zdravotních služeb jako právnická osoba, jsou zde jisté odlišnosti. Náležitosti žádosti vyjmenovává [§ 18 odst. 1 písm. b\) zákona o zdravotních službách](#). Co musíte k žádosti předložit jako právnická osoba pak najdete v [§ 18 odst. 2 písm. c\) zákona o zdravotních službách](#).

Pokud chcete získat oprávnění jako právnická osoba, musíte vždy ustanovit odborného zástupce (tím můžete být vy sama) podle [§ 12 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#), protože právnická osoba sama o sobě nemůže být odborně kvalifikována k poskytování zdravotních služeb.

V následující tabulce naleznete přehled společných a rozdílných náležitostí žádosti a příkládaných dokumentů, podle toho, jestli žádáte o oprávnění jako fyzická nebo právnická osoba. Všechny odkazy na konkrétní paragrafy v tabulce odkazují na zákon o zdravotních službách.

Žádost k udělení oprávnění k poskytování zdravotních služeb

FYZICKÁ OSOBA

PRÁVNICKÁ OSOBA

NÁLEŽITOSTI

jméno, příjmení, rodné příjmení, státní občanství, adresa místa trvalého pobytu na území ČR a datum a místo narození žadatele

obchodní firma nebo název a adresa sídla

jméno, příjmení, rodné příjmení, státní občanství, adresa místa trvalého pobytu na území ČR a datum a místo narození odborného zástupce a osob, které jsou statutárním orgánem žadatele

identifikační číslo osoby (pokud již bylo přiděleno dříve)

forma zdravotní péče, obory zdravotní péče, popřípadě druh zdravotní péče podle [§ 5 odst. 2 písm. f\) až i\)](#) nebo název zdravotní služby podle [§ 2 odst. 2 písm. d\) až f\) a i\)](#), a to pro každé místo poskytování zdravotních služeb

adresa místa, popřípadě míst poskytování zdravotních služeb

datum, k němuž žadatel hodlá zahájit poskytování zdravotních služeb

DOKLADY A PROHLÁŠENÍ

doklady o způsobilosti k samostatnému výkonu zdravotnického povolání

doklad o tom, že právnická osoba byla zřízena nebo založena, pokud se nezapisuje do obchodního nebo obdobného rejstříku nebo pokud zápis ještě nebyl proveden

doklady o způsobilosti odborného zástupce k samostatnému výkonu zdravotnického povolání, a prohlášení odborného zástupce, že souhlasí s ustanovením do funkce odborného zástupce a že u něj netrvá žádný z důvodů uvedených v [§ 14 odst. 1 a 3](#), pro který by nemohl funkci odborného zástupce vykonávat

doklad o bezúhonnosti

doklad o bezúhonnosti odborného zástupce a osob, které jsou statutárním orgánem žadatele

prohlášení, že u žadatele netrvá žádná z překážek pro udělení oprávnění uvedených v [§ 17 písm. a\) až c\)](#) a písemný souhlas předběžného insolvenčního správce nebo insolvenčního správce v případě, kdy nevydání tohoto souhlasu by bylo překážkou pro udělení oprávnění uvedenou v [§ 17 písm. d\) nebo e\)](#)

seznam zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, kteří budou vykonávat zdravotnické povolání v pracovněprávním nebo obdobném vztahu k žadateli, a to v rozsahu požadavků na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb

rozhodnutí o schválení provozního řádu zdravotnického zařízení vydané orgánem ochrany veřejného zdraví a provozní řád

doklad, z něhož vyplývá oprávnění žadatele užívat prostory k poskytování zdravotních služeb

II. Kontrola od krajského úřadu

Jakmile získáte oprávnění k poskytování zdravotních služeb a začnete je poskytovat, může se stát, že vás navštíví kontrola z krajského úřadu.

Krajský úřad, který vám vydal oprávnění k poskytování zdravotních služeb, je zároveň věcně a místě příslušný správní orgán, který je podle [§ 107 odst. 1 písm. b\) zákona o zdravotních službách](#) oprávněn vykonávat kontrolu poskytovatelů zdravotních služeb nebo jiných osob v souvislosti s činnostmi, k nimž je třeba udělení souhlasu, oprávnění k činnosti nebo jiného obdobného povolení podle zákona o zdravotních službách.

Kontroly se realizují na základě každoročního plánu kontrol (podle [§ 27 kontrolního řádu](#)) nebo ad hoc na základě podnětu podle [§ 42 správního řádu](#) (podnět může podat konkrétní pacient nebo jiný správní orgán). Další možností je zahájení kontroly na základě skutečností zjištěných z vlastní úřední činnosti (například při šetření stížnosti) nebo skutečností dostupných z veřejných zdrojů (například medializované události).

Krajský úřad bude při kontrole zkoumat především to, zdali plníte své povinnosti jako poskytovatel zdravotních služeb. Kromě věcného a technického vybavení, které se liší podle druhu vašeho pracoviště, může kontrolu zajímat také, jak například vedete zdravotnickou dokumentaci a jak plníte jiné povinnosti, které jako poskytovatel zdravotních služeb máte ([§ 45 a násl. zákona o zdravotních službách](#)).

PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLNÍHO ORGÁNU

Postup při kontrole se řídí zákonem [č. 255/2012 Sb.](#), o kontrole (neboli kontrolní řád). Tento zákon opravňuje kontrolní orgán k činnostem, které jsou zapotřebí k výkonu kontroly.

Kontrolní orgán může například k účasti na kontrole v zájmu dosažení jejího účelu přizvat fyzickou osobu ([§ 6 kontrolního řádu](#)). V případě, že poskytujete služby jako porodní asistentka, by to mohla být například některá z vašich klientek. Kontrolující je oprávněn vstoupit do prostoru, který užíváte k podnikání, tedy k poskytování zdravotních služeb. V případě, že poskytujete domácí péči, má přístup na vaše kontaktní místo.

Další práva kontrolujícího jsou vyjmenována v [§ 8 kontrolního řádu](#) – kontrolující může například požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, jež je přítomna na místě kontroly, pořizovat obrazové a zvukové záznamy a vyžadovat od kontrolované osoby další součinnost potřebnou k výkonu kontroly.

Kontrolující má zároveň i určité povinnosti, které jsou definovány v [§ 9 kontrolního řádu](#). Kontrolující vám musí například vydat potvrzení o zajištěných originálních podkladech a jakmile pomínou důvody, kvůli kterým je zajistil, musí je neprodleně vrátit. Dále vám musí umožnit účastnit se kontrolních úkonů při výkonu kontroly na místě a vyhotovit protokol o kontrole a doručit vám jeho stejnopis.

Mezi povinnosti kontrolujícího patří také povinnost mlčenlivosti. Tato povinnost mlčenlivosti se vztahuje na všechny skutečnosti, které se kontrolující dozvěděl v souvislosti s kontrolou nebo s úkony předcházejícími kontrole. Kontrolující nesmí takto získaných informací zneužívat ([§ 20 kontrolního řádu](#)).

V případě zjištěných nedostatků má kontrolní orgán podle [§ 109 zákona o zdravotních službách](#) právo:

- a) ukládat k odstranění zjištěných nedostatků nápravná opatření,
- b) stanovit lhůty, v nichž je třeba nápravné opatření splnit,
- c) kontrolovat splnění nápravných opatření,
- d) požadovat na kontrolovaných osobách písemné zprávy o splnění nápravných opatření.

PRÁVA A POVINNOSTI KONTROLOVANÉ OSOBY

Nejen kontrolující orgán má práva a povinnosti. Jako kontrolovaná osoba můžete požadovat po kontrolujícím, aby předložil pověření ke kontrole, můžete namítat podjatost kontrolujícího nebo přizvané osoby, seznámit se s obsahem protokolu o kontrole nebo podávat námítky proti kontrolním zjištěním, které jsou uvedeny v protokolu o kontrole ([§ 10 kontrolního řádu](#)).

Máte samozřejmě také právo nahlížet do spisu. Z nahlížení do spisu jsou ale v tomto případě vyloučeny dokumenty nebo je-

jich části, ze kterých by bylo možné zjistit totožnost osoby, která ke kontrole podala podnět ([§ 22 kontrolního řádu](#)).

Naopak vám kontrolní řád ukládá i některé povinnosti, které navíc v případě nesplnění mohou být samy o sobě přestupkem a kontrolní úřad za ně může uložit pokutu ([§ 15 kontrolního řádu](#)).

Vaší povinností je především to, aby byly pro výkon kontroly vytvořeny podmínky a kontrolujícímu byl umožněn výkon jeho oprávnění stanovených kontrolním řádem. Dále je nutné kontrolnímu orgánu poskytovat potřebnou součinnost. Kontrolující vás může požádat o písemnou zprávu ohledně odstranění nebo prevence nedostatků, které zjistil kontrolou, a v takovém případě vám vzniká povinnost mu tuto zprávu podat. Lhůtu pro tuto písemnou zprávu vám určí sám kontrolující ([§ 10 odst. 3 kontrolního řádu](#)).

PROTOKOL O KONTROLE A NÁMITKY

Po kontrole musíte obdržet protokol o kontrole, který musí správní orgán podle [§ 12 odst. 2 kontrolního řádu](#) vyhotovit ve lhůtě 30 dnů ode dne provedení posledního kontrolního úkonu (ve zvláště složitých případech až 60 dnů).

Pokud chcete zkontrolovat minimální náležitosti protokolu, jsou vyjmenovány v [§ 12 odst. 1 kontrolního řádu](#).

Pokud nesouhlasíte s kontrolním zjištěním, které je uvedené v protokolu, můžete podat námitky. Jak vyplývá z [§ 13 kontrolního řádu](#), námitky se podávají písemně kontrolnímu orgánu ve lhůtě 15 dnů od doručení protokolu. V protokolu o kontrole může být stanovena i delší lhůta, ale nikdy ne kratší. V námitkách musí být jasně uvedeno, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují (tedy s čím přesně nesouhlasíte) a zároveň odůvodnění tohoto nesouhlasu (proč a na základě čeho nesouhlasíte).

Co se týče vyřizování námitek, je zde několik lhůt. Prvně se vašimi námitkami zabývá kontrolující (nebo vedoucí kontrolní skupiny). Pokud ve lhůtě 7 dnů vašim námitkám nevyhoví, vyřídí je nadřízený kontrolujícího, který musí rozhodnout ve lhůtě 30 dnů ode dne jejich doručení. Může vašim námitkám buď vyhovět úplně, jen částečně, nebo je úplně zamítnout. Ve zvláště složitých případech je možné lhůtu pro vyřízení námitek prodloužit o dalších 30 dnů, musí vás o tom ale předem informovat ([§ 14 odst. 1 kontrolního řádu](#)).

Jinak se bude postupovat v případě, že před vyřízením námitek je s vámi jako kontrolovanou osobou zahájeno správní řízení (například o uložení sankce). V takovém případě je možné vyřídít námitky v rámci tohoto správního řízení. Pokud je ke správnímu řízení příslušný jiný správní orgán než ten, který vykonal kontrolu, je nutné námitky tomuto správnímu orgánu předat. O jejich předání vás opět musí informovat. Vyřízení námitek pak najdete v odůvodnění rozhodnutí, které bude vydáno v rámci správního řízení ([§ 14 odst. 3 kontrolního řádu](#)).

UKONČENÍ KONTROLY

K ukončení kontroly může dojít několika způsoby ([§ 18 kontrolního řádu](#)): pokud se rozhodnete nepodat námitky, končí marným uplynutím lhůty k jejich podání. Totéž platí v případě, že se práva podat námitky vzdáte. Pokud se rozhodnete námitky podat, pak je kontrola ukončena ke dni, kdy vám je doručeno jejich vyřízení. Poslední možností je, že kontrola končí dnem, kdy jsou vaše námitky předány k vyřízení správnímu orgánu (ve výše zmiňovaném případě, kdy je zahájeno správní řízení).

Pokud jsou zjištěny nesprávnosti v protokolu o kontrole, je možné je opravit i po ukončení kontroly. Kontrolní orgán je upraven formou dodatku k protokolu o kontrole a tento dodatek vám musí být doručen ([§ 21 kontrolního řádu](#)). Pokud k jejich opravě dochází na základě podaných námitek nebo je to z nějakého důvodu k opravě potřeba, provádí se došetření věci kontrolním orgánem ([§ 21 odst. 2 kontrolního řádu](#)).

Poslední důležitou věcí jsou náklady kontroly. Náklady vzniklé kontrolnímu orgánu nese sám kontrolní orgán, naopak náklady vzniklé vám jako kontrolované osobě nesete vy ([§ 23 kontrolního řádu](#)).

PŘÍKLAD Z PRAXE

K porodní asistentce přišla kontrola z krajského úřadu. Krajský úřad na základě této kontroly došel k závěru, že došlo k přestupku a zahájil řízení o přestupku. V tomto řízení rozhodl o uložení pokuty. Krajský úřad shledal především porušení povinnosti vést zdravotnickou dokumentaci.

Rozhodnutí vypadalo takto:

Poskytovatel zdravotních služeb se uznává vinným ze spáchání přestupků podle [§ 117 odst. 3 písm. e\) zákona o zdravotních službách](#), kterého se měl dopustit tím, že minimálně od 12. 11. 2015 do 1. 3. 2017 porušil svou povinnost vést zdravotnickou dokumentaci podle [§ 53 odst. 1 zákona o zdravotních službách](#), a to konkrétně tím, že zdravotnická dokumentace obsahovala značné množství zkratek, tedy nebyla vedena průkazně, současně nebyla vedena čitelně a neobsahovala identifikační údaje poskytovatele, kterými jsou jméno, popřípadě jména, příjmení poskytovatele a adresu místa poskytování zdravotních služeb a identifikační číslo.

Dále bylo ohledně vedení zdravotnické dokumentace porodní asistentce vyčteno, že nevyplňuje všechny pole ve zdravotnické dokumentaci nebo že je vyplňuje nedostatečně přesně (například místo přesného tlaku klientky bylo uvedeno „tlak nižší“).

Porodní asistentka se následně odvolala k Ministerstvu zdravotnictví, které rozhodnutí zrušilo a vrátilo krajskému úřadu. Ten rozhodl znovu, ovšem snížil uloženou pokutu. Porodní asistentka se znovu odvolala, protože s rozhodnutím nesouhlasila.

Na tomto místě je důležité zmínit, že ukládaná pokuta nesmí být likvidační.³

Na základě této proběhnuté kontroly lze doporučit především následující věci:

- a) Pokud používáte zkratky, doporučujeme mít ve zdravotnické dokumentaci také jejich seznam a vysvětlivky.
- b) Používejte předtištěnou dokumentaci, která bude obsahovat vaše identifikační údaje.
- c) Pokud nevyplňujete některé části předtištěné zdravotnické dokumentace, proškrtávejte je nebo připojte vysvětlení, proč danou informaci nevyplňujete/nepovažujete za důležitou.
- d) Čitelnost je individuální záležitost, ale zdravotnická dokumentace musí být čitelná nejen pro vás. Pokud do zdravotnické dokumentace zapisujete u porodu ve spěchu, později si čitelnost zkontrolujte a případně opravte.

---

3 K zákazu ukládání likvidační sankce již opakovaně vyjádřil Ústavní soud i Nejvyšší správní soud. Zde například usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 20. 4. 2010, č.j. [1As 9/2008-133](#), kde se uvádí: „Správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v daňovém výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán vychází při zjišťování osobních a majetkových poměrů z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení.“

III. Vedení zdravotnické dokumentace a povinnost zachovávat mlčenlivost

Mezi jednu z vašich povinností jakožto poskytovatele zdravotních služeb patří vedení zdravotnické dokumentace. Jde o soubor osobních údajů pacienta, které zahrnují jeho identifikační údaje, informace o jeho zdravotním stavu, rodinnou anamnézu a další.

Zdravotnická dokumentace slouží jako základní zdroj informací o konkrétním pacientovi a poskytuje přehled o poskytnuté a poskytované zdravotní péči, důvodech poskytované zdravotní péče a následující plánované péče, včetně dalších informací, které jako poskytovatel zdravotní péče považujete za nezbytné zaznamenat do zdravotnické dokumentace.

Legislativně je zdravotnická dokumentace upravena v [§ 53 a násl. zákona o zdravotních službách](#) a ve [vyhlášce č. 98/2012 Sb., o zdravotnické dokumentaci](#).

OBSAH ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE

Obsah zdravotnické dokumentace podle účelu jejího zaměření upravuje [§ 53 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#).

Kromě obsahu určeného zákonem lze doporučit, abyste do zdravotnické dokumentace zaznamenávali také vzájemnou komunikaci s pacientem, poučení pacienta (kvůli informovanému souhlasu), informace o dotazech pacienta a odpovědi na ně, a další informace, které jsou podstatné a mohou mít vliv na další poskytování zdravotních služeb i vývoj zdravotního stavu pacienta.

Do zdravotnické dokumentace je důležité zaznamenávat všechny podstatné informace. Zdravotnickou dokumentaci vedete především pro sebe a klientku, dále pak pro kontrolní účely. Zdravotnická dokumentace navíc může sloužit jako důkazní prostředek v případě stížností nebo soudních sporů.

FORMA ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE

Dle ustanovení [§ 54 odst. 1 zákona o zdravotních službách](#) může být zdravotnická dokumentace vedena v listinné nebo elektronické podobě, příp. v kombinaci obou těchto forem.

Zdravotnickou dokumentaci musíte vést průkazně, pravdivě, čitelně a musí být průběžně doplňována ([§ 54 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#)).

V případě, že máte zřízené kontaktní pracoviště a vedete zdravotnickou dokumentaci v listinné podobě, musíte na kontaktním pracovišti mít [kartotéční skříň](#), ve které budete zdravotnickou dokumentaci uchovávat. To neplatí, pokud vedete dokumentaci výhradně v elektronické podobě. Tato skříň by měla být z důvodu ochrany citlivých osobních údajů uzamykatelná.

Pokud zatím vedete dokumentaci v listinné podobě, můžete ji vést tímto způsobem i nadále. Vedení zdravotnické dokumentace v elektronické podobě však může být jednodušší a nevzniká vám povinnost mít kartotéční skříň. Také v případě elektronické zdravotnické dokumentace nevzniknou případné problémy s její nečitelností (z praxe víme o případu, kdy právě nečitelnost byla kontrolou krajského úřadu označena za jeden z nedostatků vedení zdravotnické dokumentace).

PŘEVOD LISTINNÉ DOKUMENTACE NA ELEKTRONICKOU

Pokud byste měli zájem převádět svou dosavadní listinnou dokumentaci na elektronickou, musí být dodrženy požadavky na převedení podle [§ 6 vyhlášky o zdravotnické dokumentaci](#) a zároveň požadavky na samotné vedení zdravotnické dokumentace v elektronické podobě (ty najdete v [§ 55 zákona o zdravotních službách](#)).

První věcí, kterou budete potřebovat, bude informační systém, do kterého budete dokumentaci zadávat a který odpovídá požadavkům zákona. Převádění zdravotnické dokumentace, která byla původně pořízena v listinné podobě a kterou jste jako poskytovatel zdravotních služeb sami pořídily nebo obdržely, na dokument v elektronické podobě, se provádí postupem zaručujícím věrohodnost původu dokumentu, neporušitelnost obsahu, čitelnost dokumentu a bezpečnost procesu převádění.

Takto vytvořený dokument v elektronické podobě musíte opatřit doložkou. Doložku podepíše osoba odpovědná za převedení kvalifikovaným elektronickým podpisem (touto osobou budete pravděpodobně vy) nebo ji můžete zapečetit kvalifikovanou elektronickou pečětí a dále je vždy doložku nutné opatřit kvalifikovaným elektronickým časovým razítkem.⁴

⁴ Časové razítko má dvě funkce – jednoznačně prokazuje existenci dokumentu v čase udaném v časovém razítku, navíc po celou dobu platnosti časového razítka garantuje, že dokument nebyl modifikován. Má tedy podobnou funkci jako kvalifikovaný elektronický podpis, ale má delší platnost. Platnost podpisového certifikátu je obvykle 1 rok, zatímco platnost časového zpravidla 5 let. Časová razítka můžete zakoupit například u České pošty.

Dokument v listinné podobě, který jste převedli na dokument v elektronické podobě, jste oprávněni zničit.

UCHOVÁVÁNÍ ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE

Zdravotnickou dokumentaci musíte vést a uchovávat v souladu se zásadami stanovenými v [příloze č. 2](#) a s podmínkami dle [přílohy č. 3](#) vyhlášky o zdravotnické dokumentaci.

Jak dlouho musíte zdravotnickou dokumentaci uchovávat, je závislé na tom, jakou formu zdravotní péče a na jakém pracovišti vykonáváte. V současné chvíli je doba uchovávání zdravotnické dokumentace pro kontaktní pracoviště i pro pracoviště porodní asistentky, kde nejsou vedeny porody, stejná, a to 5 let.

Pokud by se tyto doby změnily, naleznete je ve vyhlášce o zdravotnické dokumentaci. V případě, že poskytujete domácí péči a máte zřízené pouze kontaktní pracoviště, týká se vás obecná doba uchovávání, kterou naleznete v [§ 5 odst. 2 vyhlášky o zdravotnické dokumentaci](#).

V případě, že máte pracoviště porodní asistentky, kde nejsou vedeny porody, poskytujete ambulantní péči, a doba uchovávání je pro vás upravena v [bodu 2 přílohy č. 3 vyhlášky o zdravotnické dokumentaci](#).

PŘÍSTUP DO ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE

Nejen vaše klientky jakožto pacientky mají právo nahlížet do své zdravotnické dokumentace. Do zdravotnické dokumentace může kromě nich dle [§ 65 odst. 1 zákona o zdravotních službách](#) za přítomnosti zaměstnance poskytovatele zdravotních služeb nahlédnout a pořídit si kopii nebo výpisy:

- zákonný zástupce nebo opatrovník pacienta,
- osoby určené pacientem (dle [§ 33 odst. 1 zákona o zdravotních službách](#)), zákonným zástupcem nebo opatrovníkem pacienta, pěstoun nebo jiná pečující osoba,
- osoby blízká zemřelému pacientovi.

Před každým nahlédnutím do zdravotnické dokumentace se dle [§ 66 odst. 5 zákona o zdravotních službách](#) musí dotyčná osoba prokázat průkazem totožnosti. Každé nahlédnutí pak dle odst. 6 uvedeného ustanovení musíte zaznamenat do zdravotnické dokumentace (to platí i v případě poskytnutí informací osobám bez souhlasu pacienta).

Pokud má pacient (nebo jím určená osoba) zájem o nahlížení do zdravotnické dokumentace, musí se podřídit vašim časovým možnostem. Není-li ve vašich možnostech nahlížení do zdravotnické dokumentace umožnit, máte povinnost mu na vlastní náklady pořídit kopii. Tuto kopii musíte pořídit buď do pěti dnů

ode dne, kdy sdělíte, že žádosti nelze vyhovět. Pokud byste chtěli lhůtu delší, musíte se na ní s nahlížející osobou dohodnout ([§ 66 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#)).

PŘÍSTUP DO ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE A SDĚLOVÁNÍ ÚDAJŮ O PACIENTOVI BEZ JEHO SOUHLASU

V souvislosti s poskytováním zdravotních služeb máte jako poskytovatel (jakož i další osoby uvedené v [§ 51 odst. 5 zákona o zdravotních službách](#)) povinnost zachovávat mlčenlivost. To platí také v souvislosti s vedením a uchováváním zdravotnické dokumentace.

V okamžiku, kdy pacient není pro svůj zdravotní stav schopný souhlas poskytnout (je například v bezvědomí), mají do jeho zdravotnické dokumentace přístup jeho osoby blízké i bez jeho souhlasu. V takovém případě mají dle ustanovení [§ 33 odst. 3 zákona o zdravotních službách](#) osoby blízké právo na informace o aktuálním zdravotním stavu pacienta, právo na nahlížení do zdravotnické dokumentace a právo na pořízení výpisů a kopií zdravotnické dokumentace pacienta.

Výjimkami z povinnosti zachovávat mlčenlivost může být poskytnutí informací ze zdravotnické dokumentace na základě pacientem uděleného souhlasu a dále pak situace, kdy souhlas pacienta dle [§ 51 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#) potřeba není (např. při předávání informací mezi zdravotnickými pracovníky při poskytování péče a pro zajištění její návaznos-

ti). Jde např. o revizní lékaře zdravotní pojišťovny, lékaře orgánu sociálního zabezpečení, soudní znalce apod. Jde ale také o studentky porodní asistence, které se pod vaším vedením na výkon zdravotnické profese teprve připravují. Ti však mohou do zdravotnické dokumentace pacienta nahlížet pouze v rozsahu nezbytně nutném a za předpokladu, že jim pacient nahlédnutí do své zdravotnické dokumentace prokazatelně nezakázal.

Dalšími výjimkami, kdy není potřeba souhlasu pacienta k poskytnutí informací ze zdravotnické dokumentace, je oznámení spáchání trestného činu (ale pouze takového, kde je oznamovací povinnost) orgánům činným v trestním řízení nebo oznámení orgánu sociálněprávní ochrany, když rodiče neplní řádně své povinnosti z rodičovské odpovědnosti. Musíte však zvážit, zda jde skutečně o zanedbávání péče o dítě. Oznamovací povinnost vám jako poskytovateli zdravotních služeb vyplývá z [§ 10 odst. 4 zákona o sociálně-právní ochraně dětí](#).

Zákon o sociálně-právní ochraně dětí upravuje i jiné situace, kdy jste jako poskytovatel zdravotních služeb povinni sdělit údaje a nejedná se o porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost. Podle [§ 53 odst. 1 zákona o sociálně-právní ochraně dětí](#) máte na výzvu orgánů sociálně-právní ochrany povinnost sdělit údaje potřebné pro poskytnutí sociálně-právní ochrany. Nemůžete se dovolávat povinnosti zachovávat mlčenlivost, pokud mají být sděleny údaje o podezření z týrání, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče o něj.

Další výjimkou z povinnosti zachovávat mlčenlivost je řízení, ve kterém byste zdravotnickou dokumentaci použila ke své obra-

ně ([§ 51 odst. 3 zákona o zdravotních službách](#)). Typicky by mohlo jít buď o občanskoprávní řízení nebo trestní řízení (pokud by na vás klientka podala trestní oznámení).

Může také nastat situace, že vás vyzve soud nebo orgán činný v trestním řízení k předání zdravotnické dokumentace nebo k výpovědi. V takovém případě jsou dvě možnosti. Buď může policejní orgán či státní zástupce požádat osobu, o které je zdravotnická dokumentace vedena, aby vás jako poskytovatele zdravotních služeb dobrovolně zprostita mlčenlivosti.

Pokud pacient souhlas neudělí, je nutné postupovat v souladu s ustanovením [§ 8 odst. 5 trestního řádu](#) a mít souhlas soudce pro získání zdravotnické dokumentace. Zdravotnickou dokumentaci proto neposkytujte, pokud nebude doložen souhlas soudce.⁵

ŽÁDOST O VÝPIS ČI KOPII ZDRAVOTNICKÉ DOKUMENTACE

Oprávněná osoba nemusí pořídit výpis či kopii zdravotnické dokumentace osobně. V takovém případě dle ustanovení [§ 66 odst. 1 zákona o zdravotních službách](#) výpis nebo kopii na žádost oprávněné osoby pořídí poskytovatel (tedy vy). Výpis mís-

⁵ K souladnosti [§ 51 odst. 2 písm. d\) zákona o zdravotních službách](#) a [§ 8 odst. 5 trestního řádu](#) se vyjádřil Ústavní soud v nálezu [II. ÚS 2050/14](#) ze dne 10. 3. 2015: „(...) ani ustanovení [§ 51 odst. 2 písm. d\) zákona o zdravotních službách](#) obecně nezprošťuje poskytovatele zdravotní péče mlčenlivosti pro účely trestního řízení (...) v případě trestního řízení sice může dojít k prolomení povinné mlčenlivosti, to však jen způsobem, který stanoví trestní procesní předpisy.“

to kopie pořídíte jen v případě, je-li to účelnější než pořízení kopie, a to po dohodě s oprávněnou osobou.

Výpis či kopii je potřeba pořídit do 30 dnů od obdržení žádosti. Úhrada, kterou můžete za pořízení výpisu nebo kopie zdravotnické dokumentace požadovat, nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením a odesláním. Mělo by jít přitom o ceny obvyklé (pokud nemáte odhad, kolik vás stojí tisk, inspirujte se ceníkem nějakého copy centra). V souvislosti s pořizováním kopie máte jako poskytovatel zdravotních služeb také povinnost umístit ceník za toto pořizování na místo, které je přístupné vašim klientkám ([§ 66 odst. 3 písm. a\) zákona o zdravotních službách](#)).

Pokud zdravotnickou dokumentaci vedete pouze v elektronické podobě, může do ní oprávněná osoba nahlédnout pomocí dálkového přístupu. Předání kopie pak je možné i na technickém nosiči (např. CD, flash disk nebo cloudové úložiště s heslem).

PŘECHOD PACIENTA K JINÉMU POSKYTOVATELI ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

V případě, že vaše klientka změní poskytovatele zdravotních služeb (například přejde k jiné porodní asistentce), máte povinnost podle [§ 45 odst. 2 písm. g\) zákona o zdravotních službách](#) předat novému poskytovateli kopie její zdravotnické dokumentace nebo výpis z ní. Je tím zajištěna návaznost zdravotních služeb.

Doporučujeme nepředávat celý originál zdravotnické dokumentace, protože by mohlo dojít k nesrovnalostem – například pokud by bylo potřeba dokazovat, jaké zdravotní služby a jakým způsobem jste poskytovali v řízení o stížnosti.

Lhůta pro předání dokumentace není zákonem stanovena, je ale vhodné předat dokumentaci co nejdříve. To platí obzvlášť v oboru porodní asistence, neboť péče o ženu se odehrává jen v krátkém časovém úseku v těhotenství, při porodu a v šesti nedělí.

IV. Informovaný souhlas a nesouhlas a porodní přání

Základním právem pacienta je rozhodování o svém těle a o tom, jakým vyšetřením a zdravotním zákrokům se podrobí nebo nepodrobí. To se samozřejmě vztahuje i na těhotné a rodící ženy, které sice většinou nejsou pacientkami v pravém slova smyslu, ale jsou příjemkyněmi péče.

Toto rozhodování žen o zdravotní péči se děje skrze jejich právo na svobodný a informovaný souhlas nebo nesouhlas, kterému odpovídá povinnost zdravotníka nebo poskytovatele ženu informovat a souhlas si vyžádat nebo nesouhlas respektovat. Jak má zdravotník v praxi postupovat a jaká specifika má souhlas a nesouhlas v souvislosti s těhotenstvím a porodem? To se dozvíte v této kapitole.

Svobodný a informovaný souhlas

To nejpodstatnější, co jako zdravotník potřebujete vědět, je, že informovaný souhlas není formulář podepsaný pacientem, ale proces, na jehož začátku poskytujete pacientovi informace a na konci je jeho svobodná a informovaná volba, zda a jakou péči podstoupí.

Souhlas pacienta, resp. těhotné nebo rodící ženy musí být:

- 1. svobodný** – tedy bez jakéhokoliv nátlaku, ať už psychického nebo dokonce fyzického.
- 2. informovaný** – tedy po srozumitelném a dostatečném informování klientky, což zahrnuje i srozumitelné zodpovězení jejích doplňujících otázek (výjimkou je situace, kdy se žena podání informace vzdá, což by v porodnictví bylo zcela ojedinělé); rozsah informací obsahuje údaje:
  - o aktuálním zdravotním stavu klientky a jeho předpokládaném vývoji (například v jaké fázi je porod, jaké jsou ozvy plodu),

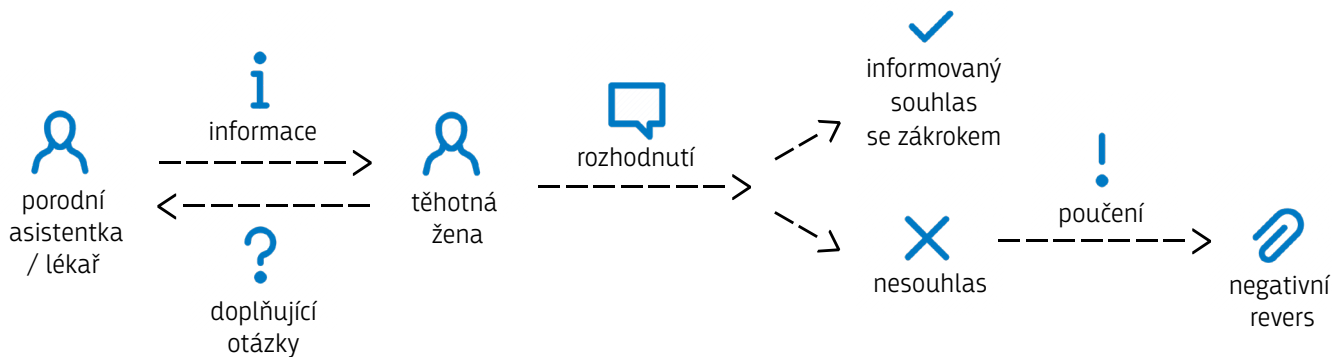

- v případě, že má klientka nějaké onemocnění nebo rizikový faktor, tak též o jeho příčině a původu, stadiu a předpokládaném vývoji,
- o navrhovaných zdravotních službách – jejich účelu, povaze, předpokládaném přínosu, možných důsledcích a rizicích (zejména musíte informovat o nejčastějších a nejzávažnějších rizicích),
- o jiných možnostech poskytnutí zdravotních služeb, jejich vhodnosti, přínosech a rizicích (jinými slovy o alternativách, přičemž alternativou je také odložení nebo neprovedení navrhované zdravotní služby),
- o dalších potřebných zdravotních službách, o omezeních a doporučeních ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav.

Bez svobodného a informovaného souhlasu není zdravotník oprávněn provádět ženě žádná vyšetření nebo zákroky, ani není oprávněn se jí dotýkat, pokud není z kontextu zjevné, že s tím žena souhlasí. Těhotná nebo rodící žena není povinna podrobit se žádnému vyšetření nebo zákroku a úkony bez jejího souhlasu na jejím těle mohou představovat nezákonný zásah do jejích osobnostních práv.

Co když žena odmítá navrhovanou péči?

Co ale dělat, pokud jako zdravotník považujete určitý postup za potřebný, ale žena jej odmítá? Mohou nastat dvě situace: 1) buď může jít o případ, kdy lze poskytnout péči i bez souhlasu, ale to je tak výjimečná situace, že se jí budeme věnovat až později; nebo 2) v drtivé většině případů je řešením písemné prohlášení o odmítnutí vyslovit souhlas – negativní revers.

Negativní revers

Negativní revers je písemný záznam, který právně chrání zdravotníky – je to důkaz, že jste nic nezanedbali a že jste klientce včas nabídli potřebnou zdravotní péči, ale ona se rozhodla ji odmítnout nebo odvolat svůj informovaný souhlas. Na druhou stranu není nutné negativní revers používat vždy, když klientka něco odmítá. Jeho použití je na místě v případě, že „*neposkytnutí zdravotních služeb může vážně poškodit zdraví nebo ohrozit život klientky nebo plodu*“ ([§ 34 odst. 3 zákona o zdravotních službách](#)). Pokud se ale použije, je vždy písemný.

Součástí negativního reversu je:

- opakované informování klientky (tedy alespoň dvakrát) o jejím zdravotním stavu a navrhované zdravotní službě,
- a to v takovém rozsahu a způsobem, z kterého je zřejmé, že její neposkytnutí může vážně poškodit zdraví nebo ohrozit život klientky nebo plodu (včetně vyjmenování hrozících rizik – je potřeba zmínit ta rizika, která jsou častá nebo závažná),
- místo a datum prohlášení a podpis pacienta a zdravotníka.

Pokud by žena odmítla záznam podepsat, napíšete do něj tuto skutečnost (například slovy „*Klientka i přes náležité poučení odmítla zdravotní službu a odmítla podepsat i tento záznam*“) a dokument podepíšete pouze vy jako zdravotník a další osoba jako svědek.

Negativní revers je možné použít nejen v případě odmítnutí péče ze strany klientky, ale též v případě dřívějšího ukončení hospitalizace (tzv. ambulantní porod).

Vzhledem k tomu, že negativní revers je důkaz, který v případě prošetřování postupu zdravotníka nebo soudního sporu chrání právě zdravotníka, doporučujeme mít formuláře negativního reversu vždy s sebou připraveny i při poskytování domácí péče. Na druhou stranu pořizování reversu v průběhu porodu klientky může být rušivým prvkem. Proto doporučujeme průběh porodu s klientkou vždy probrat předem, a pokud bude předem odmítat obvyklý postup, který může představovat ohrožení pro ni nebo pro plod a nebo právní ohrožení pro zdravotníka (včetně například odmítnutí převozu do porodnice), stejně tak sepsat i negativní revers předem a v průběhu porodu opět zdravotní službu nabídnout a v případě odmítnutí do záznamu pouze dopsat poznámku, že klientka na odmítnutí setrvává a k tomu podpis zdravotníka, datum a místo.

Dříve vyslovené přání nebo porodní plán

V dnešní době se již stává běžnou záležitostí, že si žena připraví porodní plán nebo dříve vyslovené přání. Porodní plán i dříve vyslovené přání jsou vyjádřením vůle rodičky, ať už ve formě souhlasu či nesouhlasu se zákroky nebo přání spojených s porodem. Z právního hlediska jde o závazný projev vůle dle [§ 545 občanského zákoníku](#).

Takto vyjádřená vůle nemůže bez informací ze strany zdravotníka plnit funkci informovaného souhlasu. To ale neznamená, že by pro zdravotníky tato vůle nebyla závazná, porodní plán musíte respektovat.

Takto vyjádřená vůle ale nemůže sama o sobě plnit funkci informovaného souhlasu, protože k jeho získání je potřeba rodičí ženě podat informace zdravotníkem a umožnit jí klást doplňující otázky. Žena se ale může vzdát práva na informace podle [§ 31 odst. 2 písm. f\) bodu 1. zákona o zdravotních službách](#), a v takovém případě by porodní plán mohl plnit funkci informovaného souhlasu.

Dříve vyslovené přání je institutem podle [§ 36 zákona o zdravotních službách](#), jehož smyslem je vyjádřit svou vůli pro situace, ve kterých pacient nebude schopen dát svůj souhlas či nesouhlas (např. z důvodu intenzivní bolesti). Podle [§ 36 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#) má poskytovatel povinnost brát zřetel na dříve vyslovené přání pacienta, má-li ho k dispozici.

Informovaný souhlas za novorozence

Po porodu vzniká rodičům odpovědnost za novorozence. Odpovědnost za dítě leží na rodičích (zákonných zástupcích), nepřenáší se na lékaře, ten má odpovědnost pouze za svou odbornou práci. Stejně tak je to zákoný zástupce, který rozhoduje o zákrocích a zdravotní péči poskytované nezletilému, a je to zákoný zástupce, kdo poskytuje informovaný souhlas. Zároveň může za nezletilého poskytnout i informovaný nesouhlas, tedy podepsat negativní revers. Výjimka nastává v případě ne-

odkladné péči, která směřuje k záchraně života – tu lze poskytnout i bez souhlasu zákonného zástupce.

Rodiče mají vůči svému dítěti různá práva a povinnosti, které tvoří rodičovskou odpovědnost ([§ 858 občanského zákoníku](#)). Především jde o právo a zároveň povinnost o své dítě pečovat včetně péče o jeho zdraví, ale také dítě chránit a udržovat s ním osobní styk aj. Platí to také opačně, tedy i děti mají právo na péči svých rodičů a kontakt s nimi. Tato práva jsou zaručena také Listinou základních práv a svobod a platí, že omezit je smí jen soud ([čl. 32 odst. 4](#)).

V souvislosti s poskytováním zdravotních služeb je zákonem o zdravotních službách ([§ 28 odst. 3 písm. e\) bod 1.](#)) nezletilému pacientovi zaručeno právo na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, a to v souladu s jinými právními předpisy a vnitřním řádem nemocnice a za podmínky, že tato přítomnost nenaruší poskytování zdravotních služeb.

Situace zdravotníků je specifická, protože na jednu stranu nesmí porušovat právo dítěte a rodičů na nepřetržitý kontakt, ale také musí dítěti i rodiči poskytnout péči neohrožující život a zdraví. Pokud je dítě v pořádku a kontakt dítěte s rodiči dítě neohrožuje, nemá personál nemocnice právo dítě rodičům odebrat či zadržovat v nemocnici.

Ani vnitřní předpisy nemocnice toto nemohou umožňovat, protože vnitřní předpisy nemocnice nemohou být v rozporu se zákony, Ústavou či Listinou základních práv a svobod.

V. Doprovod k porodu bez smluvního vztahu s porodnicí

Pokud nemáte uzavřený smluvní vztah s porodnicí, ale máte klientku, která si přeje vaši přítomnost u porodu v porodnici, máte možnost ji do jakékoliv porodnice doprovodit v pozici konzultantky. Při porodu tak budete přítomna jako zdravotnice, a ne jako laický doprovod. Definice konzultačních služeb i právo pacienta na jejich využití jsou upraveny zákonem.

Právní úprava konzultačních služeb

Konzultační služby jsou zdravotní služby, jejichž účelem je posouzení individuálního léčebného postupu, popřípadě navržení jeho změny nebo doplnění, a další konzultace podporující rozhodování pacienta ve věci poskytnutí zdravotních služeb prováděné dalším poskytovatelem zdravotních služeb ([§ 2 odst. 2 písm. b\) zákona o zdravotních službách](#)).

Vaše klientka má právo při poskytování zdravotních služeb, tedy i v případě přijetí k porodu do porodnice, na konzultaci s jiným poskytovatelem zdravotních služeb, než který mu zdravotní služby poskytuje ([§ 28 odst. 3 písm. c\) zákona o zdravotních službách](#)).

Konzultační služby v porodnici

Díky tomu, že máte ženu v kontinuální péči již před porodem a znáte její zdravotní stav, individuální přání a preference, budou jí vaše konzultace prospěšné i během porodu. Můžete jí poskytovat poradenství nejen k samotnému průběhu porodu, ale i ohledně volby zdravotní péče. Klientka s vámi může konzultovat udělení informovaného souhlasu s navrhovanou péčí, ale i vyslovení nesouhlasu i odvolání dříve uděleného informovaného souhlasu. V těchto situacích jí můžete poskytnout potřebné informace k jejímu rozhodování.

Nevýhoda vašeho doprovázení v pozici konzultanta tkví především v tom, že v porodnici neposkytujete svojí klientce péči přímo vy, ale nemocniční personál. Vy nemůžete nijak zasahovat do práce personálu, nebo jim dávat pokyny, ale ani nejste oprávněna využívat technické vybavení nemocnice. Vaše role je v nemocnici opravdu pouze konzultační – poskytujete ženě informace a pomáháte jí se rozhodovat o způsobu porodu a péči.

Přístup k informacím o zdravotním stavu klientky

Váš přístup k informacím o zdravotním stavu klientky při poskytování konzultačních služeb zajišťují v zákoně o zdravotních službách hned dvě ustanovení:

V případě, že si vaše klientka vyžádá vaše konzultační služby, má porodnice jako poskytovatel péče na základě [§ 46 odst. 1 písm. d\) zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách](#) povinnost zajistit, aby vám byly zpřístupněny informace vedené o zdravotním stavu klientky ve zdravotnické dokumentaci, které jsou pro poskytnutí konzultačních služeb nezbytně nutné.

Kromě toho vás klientka může při přijetí do péče porodnice určit jako osobu, která má být informována o jejím zdravotním stavu a která může nahlížet do její zdravotnické dokumentace a pořizovat z ní výpisy a kopie ([§ 33 odst. 1 zákona o zdravotních službách](#)). Klientka vás jako konzultantku a zároveň jako osobu s právem na informace může určit ve formuláři nemocnice, který se obvykle vyplňuje při přijetí a který si klientka může vyžá-

dat předem a přinést k porodu již vyplněný. Součástí záznamu je ze zákona i sdělení pacienta, jakým způsobem mohou být informace o jeho zdravotním stavu sdělovány. Vaše klientka tak může určit, že vám například mají být průběžně poskytovány všechny informace o výsledcích vyšetření a že vám mají být zodpovězeny vaše otázky apod. Záznam podepíše jak vaše klientka, tak i nemocniční zdravotnický pracovník. Záznam je součástí její zdravotnické dokumentace.

Klientka vás jako konzultantku a osobu, která má být informována, může zmínit také ve svém porodním přání nebo to sdělit personálu ústně až při porodu (pokud vaše přítomnost u porodu nebyla plánovaná). V takovém případě personál porodnice o tom vyhotoví stejný záznam, jako je zmíněno výše.

Omezení konzultačních služeb

Ve zmíněném ustanovení zákona, které pacientům zaručuje právo na konzultační služby, je uvedena výjimka, kdy pacient toto právo nemá: jde-li o poskytování neodkladné péče. Smyslem tohoto ustanovení je reagovat na situaci, kdy je pacient v ohrožení a není na konzultace čas a prostor. Máme za to, že porod nespadá do neodkladné péče, což vyplývá i z [§ 48 odst. 3 zákona o zdravotních službách](#), který rozlišuje mezi neodkladnou péčí a porodem. Nicméně během porodu může nastat situace, kdy zdravotní stav matky bude vyžadovat neodkladnou péči a v takovém případě mohou být konzultační služby omezeny.

V souvislosti s uplynulým rokem a situací okolo koronaviru je důležité také zmínit možnost zákazu návštěv, který může zkomplikovat váš přístup do porodnice jako konzultantky. Zde ovšem chceme poukázat na to, že zákaz návštěv se nevztahuje na konzultační služby dle zákona o zdravotních službách. Ten odlišuje právo pacienta přijímat návštěvy ([§ 28 odst. 3 písm. i\)](#)) od jeho práva na konzultační služby ([§ 28 odst. 3 písm. c\)](#)), navíc konzultační služby jsou ze své definice zdravotní služby. Odpírání konzultačních služeb ze strany porodnice pod záminkou zákazu návštěv by představovalo neoprávněné odpírání přístupu ke zdravotní péči.

Odpovědnost konzultantky

I když máte v porodnici pozici konzultantky a neposkytujete přímo zdravotní péči klientce, neznamená to, že byste byla ve stejném postavení jako například dula nebo jiný nezdravotnický doprovod. Stále máte odborné vzdělání v porodní asistenci a tuto odbornost nijak neztrácíte. Proto vám i v pozici konzultantky zůstává odpovědnost za neúplnou nebo nesprávnou informaci nebo škodlivou radu ve smyslu [§ 2950 občanského zákoníku](#).

VI. Smluvní vztah s klientkou

V okamžiku, kdy se dohodnete s klientkou na poskytování zdravotní péče nebo jí péči rovnou poskytnete, dochází k uzavření smlouvy o péči o zdraví podle [§ 2636 a násl. občanského zákoníku](#). A to bez ohledu na to, že jste neuzavřely smlouvu písemně. Smlouvu o péči o zdraví lze totiž uzavřít i ústně. Je třeba mít na paměti, že i ústně uzavřená smlouva je platná a vznikají vám stejné závazky jako ze smlouvy písemné.

Písemná forma smluvního vztahu přináší největší výhodu především z hlediska případných sporů a dokazování. Poskytuje větší právní jistotu jak vám, tak klientce – vy máte ujednáno, jakou částku obdržíte za svou péči, a klientka má domluvenou péči, na kterou se může spolehnout.

Možná vás překvapí, že tento smluvní vztah týkající se poskytování zdravotních služeb je upraven v občanském zákoníku, nikoliv v zákoně o zdravotních službách. Občanský zákoník sice upravuje smlouvu o péči o zdraví, ale další práva a povinnosti porodní asistentky a její klientky upravuje zákon o zdravotních službách.

ÚPLATNOST SMLOUVY

Nejdůležitější částí této smlouvy bude finanční stránka vašeho vztahu. Smlouva se tak může lišit podle toho, zdali máte uzavřenou smlouvu s některou zdravotní pojišťovnou nebo ne, případně jestli máte uzavřenou smlouvu s tou konkrétní zdravotní pojišťovnou vaší klientky.

Je možné se domluvit na jakékoliv formě úhrad služeb, která vám a klientce bude vyhovovat. V porodní asistenci je obvyklé požadovat úhradu jednotlivých výkonů, můžete si ale vedle toho domluvit například hodinovou sazbu za konzultace apod. Další možností je například vytvoření různých zvýhodněných balíčků, ve kterých můžete nakombinovat třeba nejčastější výkony (zajímavé články k cenotvorbě naleznete například [zde](#)).

Ve smlouvě (i ústní) by měla být ujednána úplatnost služeb, což vyplývá z [§ 2636 odst. 2 občanského zákoníku](#), který říká, že (klientka) „... *zaplatí poskytovateli odměnu, je-li to ujednáno*“. Pokud například neuzavíráte písemnou smlouvu, ale komunikujete s klientkou skrze e-mailovou komunikaci, za takové ujednání by bylo možné považovat zaslání ceníku klientce, pokud z její reakce následně vyplývá, že ho akceptuje. Absence takového ujednání před poskytnutím služby by šla k tíži vám jako poskytovateli zdravotních služeb. Shodné důsledky by mělo ujednání (například ústní), jehož vznik by nebylo možné v případném sporu prokázat. Písemná smlouva s výslovným ujednáním vám poskytne větší právní jistotu.

ÚHRADY Z VEŘEJNÉHO ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

Pokud máte smlouvu se zdravotní pojišťovnou klientky, má vaše klientka nárok na úhradu jedné návštěvy v těhotenství a tří návštěv v šestinedělí z veřejného zdravotního pojištění. Bližší informace ke zdravotním výkonům v oboru porodní asistence, které jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, naleznete ve vyhlášce [Ministerstva zdravotnictví, kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami](#).

Je také možné, že žádnou smlouvu se zdravotní pojišťovnou uzavřenou nemáte. Není vaší povinností smlouvy se zdravotními pojišťovnami uzavírat. Pokud by vás ale zajímalo, jak tako-

vou smlouvu uzavřít, můžete si prostudovat [Postup uzavírání smluv s poskytovateli zdravotních služeb, jejich změnách a zájmu](#), který zpracovala Všeobecná zdravotní pojišťovna.

ZMĚNA ČI UKONČENÍ SMLOUVY O PÉČI O ZDRAVÍ

Změna či ukončení smlouvy o péči o zdraví nepodléhají při poskytování zdravotních služeb, resp. zdravotní péče, smluvnímu ujednání mezi vámi a ženou. Tato oblast je totiž zcela regulována zákonem o zdravotních službách, který vymezuje podmínky, za kterých můžete, odmítnout přijetí pacienta do péče, resp. ukončit péči o pacienta (viz [§ 48 zákona o zdravotních službách](#)).

Úplný výčet případů, ve kterých může poskytovatel ukončit péči o pacienta, pak vylučuje využití jiných způsobů ukončení smlouvy o péči o zdraví s výjimkou případu uplatnění výhrady svědomí ([§ 50 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#)). Smluvní volnost je tak v oblasti odmítnutí přijetí pacienta do péče či jejího ukončení limitována zákonem o zdravotních službách.

DRUHY ODPOVĚDNOSTI PŘI POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB

Občansko-právní odpovědnost za škodu

Smluvní základ poskytování péče o zdraví v případě poskytování zdravotních služeb je významný i pro případ sporů z odpovědnosti za škodu způsobenou při jejich poskytování.

Občanský zákoník rozlišuje náhradu škody způsobené porušením zákonné povinnosti a porušením smluvní povinnosti. Pro vznik povinnosti nahradit škodu způsobenou jinému porušením zákonné povinnosti se v souladu s [§ 2910 občanského zákoníku](#) vyžaduje zavinění. To znamená, že musíte vlastním zaviněním porušit některou z vašich zákonných povinností poskytovatele zdravotních služeb a zároveň tímto porušením zasáhnout do práva poškozeného (klientky). Může se jednat třeba o zásah do osobnostních práv – například provedení zdravotního výkonu bez získání informovaného souhlasu klientky.

Odpovědnost za škodu způsobenou porušením smluvní povinnosti podle [§ 2913 občanského zákoníku](#) pro vás znamená, že pokud porušíte smluvní ujednání a druhé straně (klientce) tím vznikne nějaká škoda, máte povinnost ji nahradit.

Zároveň máte stále odpovědnost za škodu způsobenou informací nebo radou podle [§ 2950 občanského zákoníku](#).

Správně-právní odpovědnost

Správně-právní odpovědnost vám může vzniknout například při neoprávněném poskytování zdravotních služeb (nebo při poskytování jiných zdravotních služeb, než které máte uvedené v oprávnění) podle [§ 115 odst. 1 písm. a\) zákona o zdravotních službách](#). Hrozí zde pokuta do výše 1 000 000 Kč.

Trestně-právní odpovědnost

V některých případech vám může vzniknout i trestně-právní odpovědnost. Při poskytování zdravotních služeb může dojít například k trestnému činu neposkytnutí pomoci podle [§ 150 trestního zákoníku](#) nebo k trestnému činu neoprávněného podnikání ve větším rozsahu podle [§ 251 trestního zákoníku](#). Jde ale o výjimečné situace.

VII. Druhy smluvních vztahů mezi porodnicí a komunitní porodní asistentkou

Pokud chce porodní asistentka doprovázet své klientky do porodnice a nebýt u jejich porodu v pozici pouhé konzultantky, je nutné, aby s porodnicí uzavřela některý druh smluvního vztahu. Možnost poskytovat zdravotní péči i v rámci zdravotnického zařízení jiného poskytovatele vyplývá z [§16 odst. 2 zákona o zdravotních službách](#).

V úvahu připadá některá z forem pracovněprávního vztahu. Ten bude nejčastěji v podobě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti, další možností je pracovní poměr na zkrácený úvazek.

Kromě pracovněprávního vztahu je možné uzavřít smlouvu o nájmu prostor sloužících k podnikání. O té nám není známo, že by byla porodnicími asistentkami v praxi využívána, ačkoliv jí teoreticky nic nebrání. Poslední možností je smlouva inominátní (nepojmenovaná) s prvky jiných smluvních typů, pro kterou jsme zvolily název „Smlouva o spolupráci“.

Za současné legislativní situace doporučujeme spíše některý z pracovněprávních vztahů. Vzor dohody o provedení práce, dohody o pracovní činnosti a smlouvy o spolupráci naleznete v přílohách.

DOHODY O PRACÍCH KONANÝCH MIMO PRACOVNÍ POMĚŘ

Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr upravuje [§ 74 a násl. zákoníku práce](#), v oblastech, které tyto paragrafy neupravují, se pak použijí příslušná obecná ustanovení zákoníku práce. Rozlišujeme dva druhy těchto dohod – dohoda o provedení práce a dohoda o pracovní činnosti.

Dohoda o provedení práce

Dohoda o provedení práce musí být uzavřena písemně. Lze ji uzavřít na maximální rozsah 300 hodin v kalendářním roce. V dohodě musí být uvedena doba, na kterou je uzavírána – je možné ji uzavřít na dobu určitou i neurčitou. Dále by musí být v dohodě uveden pracovní úkol (činnost), který má být na základě dohody vykonán.

Pokud je příjem z dohody o provedení práce nižší než 10 000 Kč měsíčně, neodvádí se odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Další případná ujednání se ponechávají na smluvních stranách (zaměstnavateli a zaměstnanci).

Dohoda o pracovní činnosti

Rozsah dohody o pracovní činnosti může překročit 300 hodin za kalendářní rok, ale zaměstnanec nesmí pracovat ve větším rozsahu, než je průměr poloviny stanovené týdenní pracovní doby (nesmí překročit 20 hodin týdně). Stejně jako dohoda o provedení práce musí být uzavřena písemně.

V této dohodě musí být uvedeny sjednané práce, rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá.

Při odměně do 3 499 Kč měsíčně neodvádí zaměstnavatel z této dohody sociální ani zdravotní pojištění.

Další případná ujednání se ponechávají na smluvních stranách (zaměstnavateli a zaměstnanci) stejně jako v případě dohody o provedení práce.

Zrušení dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr

Pro obě dohody platí, že si můžete způsob zrušení právního vztahu smluvně ujednat. Podmínkou zrušení právního vztahu založeného dohodou je vždy písemná forma. Pokud si způsob zrušení smluvně neujednáte, je možné dohody zrušit následujícími způsoby: dohodou smluvních stran ke sjednanému dni, výpovědí s patnáctidenní výpovědní lhůtou (ta začíná běžet dnem, kdy byla výpověď doručena druhé smluvní straně), nebo okamžitým zrušením. Okamžité zrušení však může být sjednáno jen pro případy, kdy je podle zákona možné okamžitě zrušit i pracovní poměr (§ 55 a násl. zákoníku práce).

PRACOVNÍ POMĚR NA ZKRÁCENÝ ÚVAZEK

Kromě dohod může porodní asistentka s porodnicí uzavřít smlouvu o pracovním poměru na zkrácený úvazek. Možností, jak zkrátit standardní čtyřicetihodinový týdenní pracovní úvazek, existuje celá řada. Zkrácený úvazek může být poloviční, čtvrtinový nebo ještě nižší, například 0,1 z plného úvazku. Délku pracovní doby si můžete dohodnout tak, aby to vyhovovalo oběma stranám.

Stejně jako v případě dohod musí být smlouva uzavřena písemně. Smlouva musí obsahovat druh práce, místo výkonu práce a den nástupu do práce. Na rozdíl od dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr v ní nemusí být výslovně stanoveno,

jestli jde o smlouvu na dobu určitou (a dokdy) nebo na dobu neurčitou. Pokud to stanoveno není, smlouva je považována za uzavřenou na dobu neurčitou.

	Dohoda o provedení práce	Dohoda o pracovní činnosti	Smlouva o pracovním poměru
Forma	písemná		
Povinné náležitosti	druh práce		
		sjednaný rozsah pracovní doby	místo výkonu práce den nástupu do práce
	doba, na kterou je dohoda uzavírána		pokud není výslovně stanovena, považuje se smlouva za uzavřenou na dobu neurčitou
	výše odměny z dohody / mzda		
Doporučené náležitosti	výše odměny z dohody / mzda		
Pracovní doba	maximálně 300 hodin v kalendářním roce	maximálně 20 hodin týdně	maximálně 40 hodin týdně
Odvody soc. a zdrav. pojištění	nad 10 000 Kč měsíčně	nad 3 499 Kč měsíčně	vždy
Ukončení pracovněprávního vztahu	dohodou smluvních stran ke sjednanému dni		
	okamžitě zrušení podle § 55 a násl. zákoníku práce		
	výpovědí z jakéhokoli důvodu/bez uvedení důvodu s patnáctidenní výpovědní lhůtou	výpovědí podle § 50 a násl. zákoníku práce zrušením ve zkušební době	

SMLOUVA O NÁJMU PROSTOR SLOUŽÍCÍCH PODNIKÁNÍ

Smlouvu o nájmu prostor sloužících k podnikání (dříve nájem nebytových prostor) upravuje občanský zákoník v [§ 2302 a násl.](#) (pro záležitosti, které neupravují tyto paragrafy, se použijí obecná ustanovení týkající se nájmu). Tuto smlouvu ve zdravotnictví využívají nejčastěji zubní lékaři. Samozřejmě v případě porodu a pronájmu porodního sálu by byly od zubní ordinace určité odlišnosti – například by prostor nemohl být neustále blokovan jen pro jednu porodní asistentku.

Tato smlouva nevyžaduje písemnou formu, lze ji uzavřít i ústně nebo konkludentně. Vzhledem k její povaze ale doporučujeme písemnou formu zvolit. Minimální náležitosti této smlouvy jsou smluvní strany (pronajímatel, nájemce), předmět (pronajímané prostory) a účel nájmu. Další náležitostí je doba trvání nájmu (ta může být opět určitá nebo neurčitá). Dále je vhodné si ujednat výši nájemného, pokud není ujednána, platí se ve výši obvyklé ([§ 2217 občanského zákoníku](#)).

Největším problémem se v případě smlouvy o pronájmu prostor jeví pojištění odpovědnosti porodních asistentek. Porodní asistentky totiž často od krajských úřadů obdrží omezené oprávnění k poskytování zdravotních služeb (např. vyjma vedení porodu) a pojištění odpovědnosti pak získají jen v rozsahu svého oprávnění. V případě uzavření některé z pracovněprávních smluv chrání porodní asistentku pojištění, které má sjednané daná porodnice jako poskytovatel zdravotních služeb.

Porodní asistentky, které nemají oprávnění k poskytování zdravotních služeb a pracují jen na základě jednoho z pracovněprávních vztahů, sice mohou smlouvu o pronájmu prostor s porodnicí uzavřít, ale nemohly by v daných prostorách poskytovat zdravotní služby. Neoprávněné poskytování zdravotních služeb je navíc přestupek podle [§ 115 odst. 1 písm. a\) zákona o zdravotních službách](#). Hrozí zde pokuta do výše 1 000 000 Kč.

SMLOUVA O SPOLUPRÁCI

Smlouva o spolupráci mezi porodní asistentkou, která je samostatně výdělečně činná, a nemocnicí, jako poskytovatelem zdravotních služeb, se vyznačuje smluvní volností, neboť jde o podnikatelský vztah. Právě tato smluvní volnost ale může být překážkou, protože je snadné zapomenout na některé náležitosti nebo nedostatečně upravit některé stránky vztahu.

Nepojmenované smlouvy (podle [§ 1746 odst. 2 občanského zákoníku](#)), mezi které smlouva o spolupráci patří, se používají v situaci, kdy potřebujete zkombinovat více druhů smluvních vztahů. V tomto případě půjde o kombinaci pracovněprávních vztahů a smlouvy o nájmu prostor sloužících k podnikání.

Jaké oblasti je vhodné ve smlouvách upravit

Při uzavírání smlouvy mezi porodní asistentkou a porodnicí můžete kromě povinných náležitostí ve smlouvě upravit i další oblasti právního vztahu. Tyto další oblasti budete upravovat především v dohodách o pracích konaných mimo pracovní poměr, ve smlouvě o pracovním poměru nebo smlouvě o spolupráci. Naopak nebudou upraveny ve smlouvě o nájmu prostor sloužících k podnikání.

Předmět spolupráce

Předmět spolupráce by měl být vymezen co nejpřesněji. Správné vymezení předmětu je totiž klíčové pro fungování spolupráce mezi stranami. Takovým předmětem může být například "samostatný výkon profese porodní asistentky v prostorách nemocnice".

Úprava odpovědnosti

Každý poskytovatel zdravotních služeb má ze zákona zřízené pojištění odpovědnosti. V případě pracovněprávních vztahů přebírá odpovědnost zaměstnavatel, naopak v případě nájmu prostor sloužících k podnikání má odpovědnost porodní asistentka. Ve smlouvě o spolupráci je otázka odpovědnosti potřeba upravit.

Platební podmínky

Platební podmínky smlouvy by měly být ve smlouvě stanoveny co nejpřesněji, abyste předešli nesrovnalostem.

V případě nájmu prostor sloužících k podnikání je situace nejjednodušší – ve smlouvě bude upraveno nájemné a platby spojené s nájmem (například zálohy za energie).

V případě pracovněprávních vztahů je situace komplikovanější. Hraje zde totiž roli i veřejné zdravotní pojištění a úhrady spojené s ním. Samotný porod bude uhrazen zdravotní pojišťovnou porodnici. Porodní asistentka může mít ohledně svého poskytování předporodní a poporodní péče uzavřenou smlouvu o péči o zdraví a tam stanovenou odměnu za svou péči.

V pracovněprávní smlouvě by pak měla být uvedena odměna porodní asistentce za vedení porodu v porodnici. Ideální je buď určená hodinově anebo úkolově za každý odvedený porod.

Základní podmínky spolupráce

a) Povinné služby a zavedení na oddělení

Aby zdravotní služby poskytované klientkám ze strany externí porodní asistentky probíhaly co nejlépe, je možné si ujednat ve smlouvě povinné služby pro porodní asistentku (buď jen ze začátku anebo určitý počet měsíčně). Ze začátku je to vhodné především kvůli orientaci na oddělení, seznámení se s personálem, seznámení se se systémem, do kterého se zadává zdravotnická dokumentace atp.

Tato dohoda může být individuální podle časových možností dané porodní asistentky.

b) Postavení externí porodní asistentky mezi ostatním personálem

Je vhodné ve smlouvě definovat, co vše může porodní asistentka vykonávat samostatně a k čemu již musí volat lékaře.

c) Standardy péče

Doporučujeme mít ve smlouvě zakotveno, zda jsou pro externí porodní asistentku závazné interní dokumenty a pravidla, případně v jakém rozsahu. Můžete také například zakotvit závaznost a dodržování některých mezinárodních standardů, například podle WHO.

d) Vedení zdravotnické dokumentace

V případě, že porodní asistentka klientkám vlastní zdravotnickou dokumentaci například v těhotenských poradnách před samotným porodem, je vhodné mít se spolupracující porodnicí dohodnutý způsob, jakým budete tuto zdravotnickou dokumentaci sdílet při příjezdu do porodnice.

e) Předání rodící ženy v případě, že dorazí vaše klientka

Jedná se sice o nepříliš pravděpodobnou situaci, ale v případě, že má porodní asistentka zrovna službu v porodnici a věnuje se rodící ženě, může přijet s rozjetým porodem také jiná vaše klientka. Pro tento případ je vhodné mít ve smlouvě zakotveno, jak se bude postupovat (jestli předá rodící ženu jiné porodní asistentce a půjde se věnovat své klientce, nebo jinak). Zároveň je žádoucí tuto možnost mít upravenou ve smlouvě porodní asistentky s klientkou.

PŘEHLED VÝZNAMNÝCH SOUDNÍCH ROZHODNUTÍ

V praxi se setkáváme s tím, že lékaři (a další zdravotníci) institutu negativního reversu příliš nevěří. Častá bývá obava, že je negativní revers nedostatečná právní ochrana a případný soudní spor by zdravotníci prohráli. Česká i evropská judikatura ale ukazují opak: soudy respektují právo pacientů zdravotní péči odmítnout.

Ústavní soud se k otázce informovaného souhlasu vyjádřil ve svém nálezu ze dne 18. 5. 2001, sp. zn. [IV. ÚS 639/2000](#) následovně: „Z ústavního principu nedotknutelnosti integrity osobnosti vyplývá zásada svobodného rozhodování v otázkách péče o vlastní zdraví; proto při aplikaci ustanovení umožňujících ve vyjmenovaných případech určitě lékařské výkony či vyšetření provést i bez výslovného souhlasu občana (pacienta) je nutné šetřit podstatu této svobody a postupovat s maximální zdrženlivostí. **Diagnóza není více než právo.**”

Aktuální nálezn Ústavního soudu ze dne 2. 1. 2017, [sp. zn. I. ÚS 2078/16](#), potvrdil, že lékař nemůže být nijak právně postihován, neposkytnul-li zdravotní péči, kterou svéprávný a dospělý pacient odmítá.

V České republice neexistuje judikatura, dle které by lékař na konec nesl odpovědnost za pacienta, který odmítl péči podepsáním negativního reversu.

Přítomnost studentů medicíny u porodu

Rozhodnutí týkající se přítomnosti studentů medicíny u porodu přinesl Evropský soud pro lidská práva (dále „ESLP“) ve svém rozhodnutí [Konovalova proti Rusku](#). Stěžovatelka byla přijata k porodu v nemocnici. Zde obdržela brožuru s žádostí o respektování možné přítomnosti studentů medicíny s tím, že zdravotní péče poskytovaná v nemocnici je spojena s výukou studentů porodnictví a gynekologie a všichni pacienti jsou zapojeni do vzdělávacího procesu studentů. Na porodním sále proti přítomnosti studentů protestovala, ale její přání nebylo respektováno. Stěžovatelka namítala porušení článku 8 Úmluvy (právo na respektování rodinného a soukromého života) s tím, že byla nucena porodit před zraky studentů medicíny, k čemuž nedala souhlas.

Protože byla přítomnost studentů medicíny zmíněna pouze v brožuře a nebyl k ní získán informovaný souhlas stěžovatelky, ESLP shledal porušení jejích práv.

Předčasné ukončení hospitalizace za novorozence (ambulantní porod)

Negativní revers lze podepsat i pro předčasné ukončení hospitalizace. V případě, že chce hospitalizaci předčasně ukončit dospělý pacient, obvykle nebývá žádný problém. Spory ale někdy nastávají mezi zdravotníky a rodiči, kteří chtějí předčasně ukončit hospitalizaci svého dítěte.

Zdravotnický personál se v případě nezletilých někdy snaží přenést svou domnělou odpovědnost na orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále „OSPOD“), nebo na policii tím, že místo negativního reversu raději nahlásí rodiče těmto orgánům. Je však třeba mít na paměti, že za nezletilého mají odpovědnost jeho rodiče (nebo jiní zákonní zástupci) a mají proto také právo za něj podepsat negativní revers.

V souvislosti s porodnictvím a předčasným ukončením hospitalizace matky i dítěte (dnes takový odchod nazýváme ambulantním porodem) stojí za zmínku případ [Hanzelkovi proti České republice](#) u ESLP. Paní Hanzelková porodila zdravého chlapce, a ještě v den porodu s ním chtěla odejít. Lékaři s tím nesouhlasili a odmítli jí dát k podpisu negativní revers. Paní Hanzelková následně nemocnici i s dítětem opustila i bez negativního reversu. Lékaři kontaktovali OSPOD. Ještě tentýž den sociální pracovnice podaly návrh na vydání předběžného opatření, Okresní soud v Berouně rozhodl o předání dítěte do péče nemocnice a do místa bydliště rodiny se dostavili soudní vykonavatel, sociální pracovnice, příslušníci Policie ČR a zdravotnický personál

záchrané služby k odebrání dítěte. Dítě bylo na místě vyšetřeno lékařem, a ještě jednou v nemocnici, a bylo shledáno jako zdravý novorozenec. Přesto s ním matka v nemocnici musela nedobrovolně setrvat další dva dny, až nakonec odešli po podepsání negativního reversu.

ESLP v tomto případě shledal, že stát překročil svůj prostor pro uvážení nepřiměřeným zásahem vůči rodině. Podle ESLP se český soud uchýlil k drastickému opatření, aniž by zvážil, zda nebylo možné použít opatření méně zasahujících do života rodiny v tak citlivé době. Porušeno tedy bylo nejen právo stěžovatelů na ochranu soukromého a rodinného života, ale i jejich právo na účinné prostředky nápravy.

Odovědnost za nezletilého

Pokud v dšledku podpisu negativního reversu dojde k újmě na zdraví či životě dítěte, odpovědnost se v tomto případě přenáší na rodiče. Není však automatická, tedy nelze říci, že podpisem negativního reversu rodič přebírá veškerou odpovědnost bez dalšího. I zde se vždy zkoumá zavinění a konkrétní okolnosti. V určitých případech tak není za zhoršení zdravotního stavu dítěte odpovědný ani lékař, ani rodič.

Zde lze poukázat na případ z roku 2014 ve Vyškově, kde dítě nejevilo žádné akutní známky zhoršeného zdravotního stavu. Lékařka však vyhodnotila jeho stav jako nezvyklý (akutní dehydratace neznámé příčiny) a doporučila hospitalizaci, kterou rodiče odmítli. Dítě během několika dnů zemřelo. Trestní stíhání rodičů však bylo odloženo, protože za daných okolností se nepodařilo prokázat na jejich straně nedbalost (nález Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2017, sp. zn. [IV. ÚS 3526/16](#)).

V souvislosti s odpovědností za nezletilého existuje také judikatura k mediálně známému případu brněnské záchranky. Žena porodila v domácím prostředí zdravé dítě. Vyšetření dítěte a přestřížení pupeční šňůry však chtěli svěřit odborníkům, a proto zavolali zdravotnickou záchranou službu. Lékař pupeční šňůru ošetřil a dítě prohlédl. Do zprávy o výjezdu zhodnotil dítě jako zcela zdravé, což vyjádřil ohodnocením Apgar skóre 10. I když lékař nenašel žádnou patologii, přikázal okamžitý převoz do porodnice, ačkoliv s tím rodiče nesouhlasili. Krajský soud v Brně, jehož rozsudek nakonec potvrdil i Ústavní soud, tento postup zhodnotil jako protiprávní.

Ústavní soud k věci řekl, že: „V posuzované věci je tedy ústavně konformním závěrem výše uvedený princip, podle kterého je v případě odnětí dítěte matce proti její vůli ihned po narození nutné prokázat existenci zvláště naléhavých důvodů pro takový postup, resp. prokázat, že je skutečně (alespoň s vysokou pravděpodobností) život a zdraví plodu bezprostředně ohrožen a provedené zákroky jsou přiměřené sledovanému účelu záchraně života a zdraví nenarozeného dítěte. Dodržení této podmínky je pak nutné zkoumat v každém jednotlivém případě.“ (Usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 3. 2019, sp. zn. [I. ÚS 3783/18](#))

Je na místě si uvědomit, že situace odnětí dítěte matce proti její vůli ihned po narození se nemusí vztahovat pouze na zde posuzovaný případ převozu záchrankou. Existenci zvláště naléhavých důvodů je potřeba prokázat i v případě oddělování dítěte od matky po porodu i v porodnici.

Zároveň nelze samotný fakt, že se dítě narodí doma považovat za dostatečný důvod k převozu do nemocnice. K výběru místa porodu a přijatelnému riziku se Ústavní soud vyjádřil ve svém nálezu ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. [I. ÚS 4457/12](#): „Tu Ústavní soud připomíná, že moderní demokratický a právní stát je založen na ochraně individuální a nedotknutelné svobody, jejíž vymezení úzce souvisí s důstojností člověka. Tato svoboda, jejíž součástí je i svoboda v osobních věcech, které člověk činí, je doprovázena určitou mírou přijatelného rizika. Právo na svobodnou volbu místa a způsobu porodu z hlediska rodičů je limitováno jen zájmem na bezpečném porodu a zdraví dítěte, tento zájem však nelze vykládat jako jednoznačnou preferenci porodů ve zdravotnických zařízeních.“

JAKÁ LIDSKÁ PRÁVA JSOU VE HŘE, KDYŽ SE BAVÍME O PORODU

Ve zdravotnictví jsou některé hodnoty chráněny na více úrovních různými právními předpisy, které jsou vzájemně provázány a nesmí si odporovat. Mezi nejdůležitější práva patří právo na důstojnost, právo na ochranu zdraví, právo rozhodovat o svém těle a v souvislosti s porodnictvím i ochrana rodiny.

Lidskoprávní závazky a jejich význam

Česká republika chrání lidská práva prostřednictvím vlastních předpisů i mezinárodních smluv o lidských právech, ke kterým se zavázala. Mezi nejvýznamnější patří Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod a Úmluva o biomedicíně. Ty stojí spolu s Listinou základních práv a svobod nejvýše v našem právním řádu. Stanoví poměrně obecná, zato významná a v čase příliš neměnná základní pravidla hry. Všechny zákony s nimi musí být v souladu. Pod nimi jsou vyhlášky, které vydává ministerstvo, dále vnitřní řády a předpisy nemocnice. A doplňují je různé metodiky a pokyny, které ale nejsou právně závazné a poskytují spíše vodítko do praxe.

Zjednodušeně lze říct, že k ochraně lidských práv přispívá nejen jejich samotné zakotvení v právních řádu, ale i jejich působení na zákony. Zaručují, že se naši zákonodárci budou při stanovování konkrétnějších práv a povinností, držet v mezích dohodnuté ochrany lidských práv. A z praktického hlediska je třeba zmínit, že se jejich porušení můžeme dovolávat u sou-

du a u práv garantovaných Úmluvou i u Evropského soudu pro lidská práva. Jejich dodržování monitoruje i celá řada mezinárodních orgánů OSN.

Lidská práva nejsou právy absolutními. Kromě práva nebyť mučen a podroben nelidskému a ponižujícímu zacházení¹ je lze omezit na základě zákona, z oprávněných důvodů, pokud se dostanou do konfliktu s jiným právem nebo chráněným zájmem, omezení musí být přiměřené. To se posuzuje testem proporcionality. Zjednodušeně si ho můžete představit jako odpověď na otázky zda 1. zásah může dosáhnout cíle, 2. neexistuje šetrnější zásah, který dosáhne cíle 3. je přiměřený v užším slova smyslu. Pokud na všechny otázky odpovíme ano, zásah byl protiprávní. V případě sporu správnost provedení testu proporcionality posuzují soudy.

Je dobré mít základní přehled o lidských právech, lépe si pak ženy i zdravotníci dokážou pojmenovat protiprávní jednání. Pro případ sporu se vždy relevantní skutečnosti podřazují pod některé z práv. V jednotlivých předpisech se setkáme s různým členěním. Nyní ve stručnosti představíme nejdůležitější lidská práva ve zdravotnictví.

¹ Není jednoznačné, že žádné další právo není absolutní. Ostatní práva uvedená níže lze omezit.

Právo na rozhodování o vlastním těle

Při poskytování zdravotní péče dochází k zásahům do tělesné integrity. O porušení práv se bavíme pouze v případech, kdy nejsou splněny zákonné podmínky pro tento zásah – zpravidla pokud osoba neposkytla souhlas se zákrokem.

Právo na rozhodování o vlastním těle vyplývá z práva na nedotknutelnost osoby v [čl. 7/1 Listiny](#) a [čl. 8 Úmluvy](#), některé zákroky mohou dosáhnout intenzity špatného zacházení. Ty upravuje [čl. 7/2 Listiny](#) a [čl. 3 Úmluvy](#), které budeme rozebírat níže. Při posuzování intenzity zásahu je nutné vzít v potaz okolnosti jako je zranitelnost rodící ženy. Soudy jako protiváhu berou v potaz prospěšnost lékařského povolání a důležitost zdravotní péče. Proto je třeba vyšší míra závažnosti zásahu než u zásahů mimo medicínu.²

Špatné zacházení

Nejzávažnější porušení tohoto práva spadají pod [čl. 7/2 Listiny](#) „Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu.“ Souhrnně se označuje jako špatné zacházení (obdobně v [čl. 3 Úmluvy](#)) Nelidské zacházení je způsobení bolesti nebo utrpení buď aktivním zacházením nebo špatnými podmínkami při omezení svobody (nedostatek jídla, lékařské péče). Ponižující zacházení je jednání, které vzbuzuje v oběti pocity strachu, úzkosti a méněcennosti, které je způsobitelné obětí ponižovat a které zlomí fyzický nebo psychický odpor oběti nebo ji nutí jednat proti své vůli nebo svědomí.

² Nález Ústavního soudu ČR ze dne 9. 1. 2014, sp. zn. III. ÚS 2253/13 (bod 38).

V minulosti se v České republice prováděli nedobrovolné sterilizace žen po císařském řezu, které představovaly špatné zacházení, jak potvrdil Evropský soud pro lidská práva.³ Většina obětí protiprávních sterilizací nebyla dodnes za takto závažné porušení jejich práv odškodněna. Ke špatnému zacházení dochází v porodnictví i dnes, jak ukazuje následující příběh. Ústavní soud se ve svém nálezu [I. ÚS 1565/14](#) zabýval obdobným případem, v němž policie nedostatečně prošetřila trestní oznámení a konstatoval, že vždy musí být provedeno účinné vyšetřování. To musí splňovat nejvyšší kvality.

„Porodní asistentka mi skákala po břiše a tlačila loktem miminko ven. Synovi zlomila klíční kost a třetí den po porodu mu začala růst na zádech boule, kterou mu v pátém měsíci museli odoperovat. Jizvu dlouhou 15 cm má syn do konce života jako památku na porodnické násilí.“

Petra G., Příbram 2014

Ochrana tělesné a duševní integrity

Ochrana tělesné a duševní integrity je v českém právním řádu zakotvena v [čl. 7/1 Listiny základních práv a svobod](#), kde je stanoveno: „*Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručena. Omezena může být jen v případech stanovených zákonem.*“ Neoprávněné zásahy do tohoto práva se označují jako zásah do tělesné a duševní integrity.

³ Rozsudek ESLP ze dne 8. 11. 2011, ve věci V. C. proti Slovensku. č. stížnosti 18968/07 (§ 126–128).

Z ochrany před zásahy do tělesné a duševní integrity v [čl. 7/1 Listiny](#) vyplývá právo osoby rozhodovat o svém těle. V Úmluvě o lidských právech se právo na rozhodování o svém těle popsane výše podřazuje pod právo každého na respektování soukromého a rodinného života (čl. 8), jak dovodil Evropský soud pro lidská práva.

Jak již bylo řečeno, se zásahy do těla musí dotyčná osoba souhlasit. Úmluva o biomedicině v [čl. 5](#) stanoví povinnost provádět jakýkoliv zákrok v oblasti péče o zdraví pouze se svobodným a informovaným souhlasem osoby. Obdobnou úpravu nalezneme v zákoně o zdravotních službách i občanském zákoníku. Jde o způsob realizace partnerského přístupu v praxi. Ne vždy je tento přístup respektován.

„Během vyšetření mi paní doktorka udělala něco bolestivého. Šílené bolesti jsem musela prodýchat ještě další den. Porod přišel teprve o dva dny později. Až z diskuze na internetu jsem se dozvěděla, že mi byl proveden Hamiltonův hmat. Doktorka mi neřekla ani slovo, a navíc jsem ještě měla dva týdny do termínu porodu.“

Renata S., Kdaň 2016

Právo na lidskou důstojnost

Lidská důstojnost se prolíná celým právním řádem a představuje i pomyslné jádro porodnické péče. Je zakotvena v [čl. 1](#) a [čl. 10 Listiny](#), kde stanoví právo každého na zachování jeho lidské důstojnosti, osobní cti, dobré pověsti a ochranu jeho jména. Ka-

ždý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

Představuje i základní hodnotu Úmluvy o biomedicině, která v [čl. 1](#) stanoví povinnost chránit důstojnost, svébytnost lidských bytostí, zaručit nedotknutelnost osoby bez diskriminace a ostatní práva a základní svobody při aplikaci biologie a medicíny.

Důstojnost upravuje i občanský zákoník v [§ 81](#) a zákon o zdravotních službách v [§ 28 odst. 3a](#)) jako právo pacienta „(...) na úctu, důstojné zacházení, ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb.“

V porodnictví může docházet ke ztrátě možnosti rozhodovat o svém těle a nedobrovolnému přenesení této kompetence na personál. To představuje zásah do lidské důstojnosti.

„Při šití natržení jsem ležela s roztaženými nohama přesně naproti dveřím. Bylo to tam jako průchoďák, někdo šel ven, pak pouklízet, pak zase zpět... Velmi bolestivé šití završila lékařka tím, že mám výstupek (špatně srostlý první nástřih) a že jej odstřihne. I přes mé opakované NE mi odstřihla kus tkáně se slovy „uděláme také něco pro taťku, ať to má tam dole hezký“ a šibalsky se usmála.“

Ester H., Jablonec 2016

Právo na ochranu zdraví a zdravotní péči

[Článek 31 Listiny](#) ustanovuje právo každého na ochranu zdraví (nikoli na kvalitu). Stát toto právo zajišťuje prostřednictvím třetích osob zajišťujících zdravotní péči. Tyto osoby musí mít náležité vzdělání a řídit se právními předpisy chránícími práva pacientů. Stát nese odpovědnost i za vypracování standardů péče a kontrolu jejich souladu s nejnovějšími poznatky vědy.

Úmluva o biomedicině v [čl. 4](#) a zákon o zdravotních službách v [§ 28](#) stanoví povinnost provádět zákroky v souladu s profesními standardy. Aby mohlo být právo na ochranu zdraví naplněno, stanovil zákon o zdravotních službách v [§ 48 odst. 1](#) přísné podmínky odmítnutí poskytnutí péče. A stanovil výjimky, kdy péči odmítnout nelze. Mezi ně patří i porod. Podrobněji je budeme rozebírat v kapitole Výběr poskytovatele péče.

Péče musí být dostupná:

- a) Dostupnost (availability) – fungující zdravotnická zařízení, zboží (léky) a služby (profesionální a dostatečně finančně ohodnocený personál) musí být dostupné v dostatečném množství.
- b) Přístupnost (accessibility) – zdravotnická zařízení, zboží a služby musí být přístupné všem bez diskriminace. Přístupnost má čtyři překrývající se roviny: 1) nediskriminace – přístupnost i pro zranitelné nebo marginalizované skupiny; 2) fyzická přístupnost; 3) ekonomická přístupnost (affordability); 4) informační přístupnost.

- c) Přijatelnost (acceptability) – všechna zdravotnická zařízení, zboží a služby musí respektovat medicínskou etiku a být kulturně vhodná, což znamená, že musí respektovat kulturu jednotlivců, menšin a komunit, musí být citlivá s ohledem na pohlaví nebo věk, stejně tak musí být navržena tak, aby respektovala důvěrnost a aby zlepšovala zdravotní stav dotčených osob.
- d) Kvalita (quality) – stejně jako musí být kulturně přijatelná, také musí být vědecky a medicínsky vhodná a kvalitní, což vyžaduje mimo jiné kvalifikovaný zdravotnický personál, vědecky schválené vybavení apod.

Příklad prolínání práv v průběhu porodu

Rodící žena přijíždí do porodnice, kde má podle čl. 31 Listiny právo na poskytnutí zdravotní péče na náležité odborné úrovni (jsou jí navrhované pouze zákroky, které jsou přínosné a ne takové, které se provádí rutinně a mohou ženu poškozovat – např. nástřih hráze). Porodní asistentka či lékař respektují její právo na rozhodování o svém těle podle čl. 8 Úmluvy, čl. 7 odst. 1 Listiny a podle čl. 5 Úmluvy o biomedicině ji poskytnou informace o zdravotním stavu a navrženém postupu, přičemž ji nechají se svobodně rozhodnout, zda chce nějaký zákrok podstoupit (např. respektují, že žena nechce vyvolat porod a chce pouze sledovat pomocí průtoků, zda se dítěte daří dobře). Během této doby se k rodící ženě chovají s respektem a úctou k jejímu soukromí, čímž zachovávají její důstojnost (nenutí ženu do zákroků, které nechce, neznevažují její postoje, neoznačují ji za problémovou apod.). Po porodu žena zůstává se svým dítětem v nepřetržitém kontaktu a je respektováno její právo na rodinný život podle č. 32 Listiny.

Smlouva o spolupráci

uzavřená ve smyslu § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb.,
občanský zákoník

Název:

Sídlo:

IČO:

(dále „nemocnice“)

a

Jméno:

Bydliště:

Datum narození:

(dále „porodní asistentka“)

uzavírají tuto smlouvu o spolupráci (dále jen „smlouva“):

I. Předmět

1. Předmětem této smlouvy je úprava *samostatného výkonu profese porodní asistentky v prostorách nemocnice*. Smluvní strany se zavazují spolupracovat při poskytování zdravotních služeb v oblasti porodnictví.

2. Porodní asistentka se touto smlouvou zavazuje, že bude v prostorách nemocnice poskytovat zdravotní služby v souladu s medicínou založenou na důkazech a v souladu s doporučeními Světové zdravotnické organizace (WHO).
3. Porodní asistentka se nachází v postavení obdobném zaměstnanci a vztahuje se na ni pojištění odpovědnosti druhé strany.
4. Nemocnice se zavazuje, že za úplatu poskytne prostory ujednané v této smlouvě k poskytování zdravotních služeb porodní asistentkou.

II. Specifikace prostor

5. Nemocnice poskytne porodní asistentce k poskytování zdravotních služeb následující prostory: xxx (specifikace dotčených prostor, např. příjmovou místnost, porodní sály a další prostory)
6. Nemocnice si vyhrazuje právo odepřít porodní asistentce využití prostor v době, kdy neposkytuje zdravotní služby a související úkony.
7. Porodní asistentka se zavazuje za každé využití těchto prostor uhradit nemocnici XXX Kč. Tuto úhradu převede nemocnici na bankovní účet: xxxxxxxx/xxxx vždy do 15. dne následujícího měsíce po využití prostor.

III. Povinnosti porodní asistentky

8. Porodní asistentka se zavazuje, že bude dodržovat všechny své zákonné povinnosti poskytovatele zdravotních služeb při poskytování zdravotní péče v nemocnici.
9. Porodní asistentka se zavazuje dodržovat předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vnitřní předpisy zaměstnavatele, s nimiž byla seznámena.
10. Porodní asistentka se zavazuje ke **třem službám** na gynekologicko-porodnickém oddělení zaměstnavatele v **prvním měsíci** smluvního vztahu z důvodu zavedení na pracovišti.
11. Porodní asistentka se zavazuje informovat nemocnici o plánovaném využití prostoru se svou klientkou alespoň **xxx minut** předem.
12. Porodní asistentka se zavazuje spolupracovat s lékařem, přičemž klientka porodní asistentky je přijata do péče zdravotnického zařízení a porod je hrazen z veřejného zdravotního pojištění jako výkon **xxx**. Úhrada z veřejného zdravotního pojištění náleží nemocnici.

IV. Povinnosti nemocnice

13. Nemocnice se zavazuje k tomu, že umožní porodní asistentce samostatně poskytovat zdravotní služby v rozsahu jejího oprávnění k poskytování zdravotních služeb. Dále se zavazuje k tomu, že zaměstnanci nemocnice budou do ve-

dení porodu porodní asistentkou zasahovat pouze v opodstatněných případech.

14. Nemocnice se zavazuje porodní asistentce prostor poskytnout, pokud byla dodržena podmínka v bodě 10.
15. Nemocnice se zavazuje poskytnout porodní asistentce finanční plnění ve výši **xxx** Kč za každou klientku, kterou předá do péče porodnice.

V. Závěrečná ustanovení

16. Tato smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oprávněnými zástupci obou smluvních stran.
17. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou od **1. 1. 2021 do 31. 12. 2022**. Smlouva bude automaticky prodloužena na další **2 roky**, pokud žádná ze smluvních stran nezašle druhé smluvní straně písemně alespoň **14 dní** před ukončením účinnosti této smlouvy, že o další prodloužení této smlouvy nemá zájem.
18. Smluvní strany se dohodly, že v případě porušování a nedodržování podmínek stanovených v této smlouvě, je kterákoliv ze smluvních stran oprávněna od této smlouvy odstoupit, jestliže nedojde k nápravě ani po písemném upozornění druhé smluvní strany. Odstoupení je účinné **30 dní** ode dne doručení písemného odstoupení druhé smluvní straně.
19. Tato smlouva může být vypovězena nemocnicí v případě,

že prokazatelně a soustavně přestane dostačovat kapacita porodnice objemu porodů v ní vedených.

20. Tato smlouva byla sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno převzal zástupce nemocnice a druhé porodní asistentka.
21. Vztahy neupravené touto smlouvou se řídí příslušnými ustanoveními zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění a ostatními obecně závaznými právními předpisy.
22. Tuto smlouvu lze doplňovat či měnit pouze formou písemných očíslovaných dodatků podepsaných oprávněnými zástupci smluvních stran.
23. Vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na některé ustanovení smlouvy, je neplatným pouze toto ustanovení, pokud z jeho povahy, obsahu anebo z okolností, za nichž bylo sjednáno, nevyplývá, že jej nelze oddělit od ostatního obsahu smlouvy.
24. Smluvní strany prohlašují, že je jim obsah smlouvy dobře znám v celém rozsahu, je projevem jejich pravé a svobodné vůle prosté nátlaku a že jej neuzavírají v tísní za nápadně nevýhodných podmínek, na důkaz čehož jejich oprávnění zástupci níže připojují své vlastnoruční podpisy.

V Brně dne 1. 1. 2021

_____
zástupce nemocnice

_____
porodní asistentka

Dohoda o pracovní činnosti

uzavřená ve smyslu § 76 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Název:

Sídlo:

IČO:

(dále „zaměstnavatel“)

a

Jméno:

Bydliště:

Datum narození:

(dále „zaměstnankyně“)

uzavírají tuto dohodu:

1. Zaměstnankyně se zavazuje, že na základě této dohody bude vykonávat pracovní činnost na pozici **porodní asistentka**.
2. Za řádně provedenou práci odpovídající sjednaným podmínkám vyplatí zaměstnavatel zaměstnankyni odměnu ve výši **XXXX,- Kč** za každý odvedený porod, která bude vyplácena na účet určený zaměstnankyní ve výplatním termínu zaměstnavatele.
3. Rozsah pracovní doby bude **maximálně 20 hodin v jednom pracovním týdnu**.
4. Místo provedení práce: **XXXXXX**

5. Při své práci bude zaměstnankyně dodržovat předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vnitřní předpisy zaměstnavatele, s nimiž byla seznámena.
6. Podrobnosti výkonu práce se řídí vnitřním předpisem zaměstnavatele. S tímto vnitřním předpisem byla seznámena a souhlasí.
7. Zaměstnankyně se zavazuje ke **třem službám** na gynekologicko-porodnickém oddělení zaměstnavatele v **prvním měsíci** smluvního vztahu z důvodu zavedení na pracovišti.
8. Zaměstnankyně se zavazuje poskytovat zdravotní služby v souladu s medicínou založenou na důkazech a v souladu s doporučeními Světové zdravotnické organizace (WHO).
9. Tuto dohodu je možné ukončit výpovědí z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu s patnáctidenní výpovědní dobou, která začíná již dnem, ve kterém byla výpověď doručena druhé smluvní straně.
10. Tato dohoda se uzavírá na **dobu neurčitou**.
11. Tato dohoda byla sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno převzal zaměstnavatel a druhé zaměstnankyně.

V **Brně** dne 1. 1. 2021

zaměstnavatel

zaměstnankyně

Dohoda o provedení práce

uzavřená ve smyslu § 75 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

Název:

Sídlo:

IČO:

(dále „zaměstnavatel“)

a

Jméno:

Bydliště:

Datum narození:

(dále „zaměstnankyně“)

uzavírají tuto dohodu:

1. Zaměstnankyně se zavazuje, že na základě této dohody bude vykonávat pracovní činnost na pozici **porodní asistentka**.
2. Za řádně provedenou práci odpovídající sjednaným podmínkám vyplatí zaměstnavatel zaměstnankyni odměnu ve výši **XXXX,- Kč** za každý odvedený porod, která bude vyplácena na účet určený zaměstnankyní ve výplatním termínu zaměstnavatele.
3. Počet odpracovaných hodin bude **maximálně 300 v kalendářním roce**.
4. Místo provedení práce: **XXXXXX**

5. Při své práci bude zaměstnankyně dodržovat předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a vnitřní předpisy zaměstnavatele, s nimiž byla seznámena.
6. Podrobnosti výkonu práce se řídí vnitřním předpisem zaměstnavatele. S tímto předpisem byla seznámena a souhlasí.
7. Zaměstnankyně se zavazuje ke **třem službám** na gynekologicko-porodnickém oddělení zaměstnavatele v **prvním měsíci** smluvního vztahu z důvodu zavedení na pracovišti.
8. Zaměstnankyně se zavazuje poskytovat zdravotní služby v souladu s medicínou založenou na důkazech a v souladu s doporučeními Světové zdravotnické organizace (WHO).
9. Tuto dohodu je možné ukončit výpovědí z jakéhokoliv důvodu nebo bez uvedení důvodu s patnáctidenní výpovědní dobou, která začíná již dnem, ve kterém byla výpověď doručena druhé smluvní straně.
10. Tato dohoda se uzavírá na **dobu určitou od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021**.
11. Tato dohoda byla sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž jedno převzal zaměstnavatel a druhé zaměstnankyně.

V **Brně dne 1. 1. 2021**

_____
zaměstnavatel

_____
zaměstnankyně

